

Handläggare: Helena Nilsson
Telefon: 08-508 20 032

Till
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsnämnd

MBL-version 2012-11-28

Verksamhetsplan Enskede-Årsta- Vantörs stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att nämnden beslutar att:

1. Verksamhetsplan 2013 för Enskede-Årsta-Vantör godkänns och överlämnas till kommunstyrelsen.
2. Omslutningsförändringar om 241,4 miljoner kronor godkänns och anmäls till kommunstyrelsen.
3. Medel för feriearbeten söks hos kommunstyrelsen med 3,7 miljoner kronor.
4. Resultatenheter fastställs i enlighet med detta ärende.
5. Priser till nämndens utförarenheter fastställs i enlighet med detta ärende.
6. Internkontrollplan 2013 godkänns.
7. Aktivitetsplan 2013 för upphandling och konkurrens godkänns.
8. Miljöhandlingsplan 2013 godkänns.
9. Strategi för trygghet 2013 godkänns.
10. Jämställdhets- och mångfaldsplan år 2013 godkänns.
11. Kommunikationsplan 2013 godkänns.
12. Sammanställning av aktiviteter kopplade till "Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2011-2016" godkänns.
13. Avdelningen individ- och familjeomsorg delas i två avdelningar från 1 januari till 31 december 2013.

Leif Sjöholm

Stadsdelsdirektör

Lena Holmdahl

Biträdande
stadsdelsdirektör/Ekonomichef

Ärendets beredning

Verksamhetsplanen har tagits fram av ekonomiavdelningen i samarbete med övriga avdelningar. Förvaltningen lämnar MBL-information den 27 november 2012 och MBL-förhandling sker den 4 december 2012. Pensionärsrådet och rådet

Verksamhetsplan Nämnd

Box 81, 121 22 Johanneshov, Slakthusplan 4
Telefon 08-508 14 000 vx, Fax 14 444
eav@stockholm.se

för funktionshinderfrågor behandlar ärendet den 7 december 2012 respektive 10 december 2012.

Inledning

Verksamhetsplanen för Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd knyter an till stadens långsiktiga mål i Vision 2030 och anger inriktningen på förvaltningens verksamhet under år 2013. Förvaltningen arbetar aktivt med kvalitetsfrågor och utgår i det från stadens integrerade system för ledning och styrning (ILS). Som ett led i utvecklingen av kvalitetsarbetet fortsätter arbetet med metoden LEAN samt det stora utvecklingsarbetet i alla verksamheter med resultatbaserad styrning som startade under 2011. Viktiga ledord i det fortsatta arbetet att utveckla kvalitet och verksamhet är tydlighet, lärande och nyfikenhet, helheten, fokus på medborgarna samt engagemang.

I stadsdelsområdet finns flera stadsutvecklingsområden för vilka planeringen fortsätter under 2013. Arbetet med trygghet utgår från den av nämnden beslutade trygghetsstrategin. En viktig del i att göra stadsdelen trygg och säker att bo och vistas i är att parker och grönområden upplevs som rena, välsköta, trygga och tillgängliga. Med de extra resurser som staden har tilldelat stadsmiljöverksamheten kommer särskilt fokus läggas på att rusta upp lekplatser, parkvägar och trappor i stadsdelsområdet. Planering av arbeten i parker ska ske med särskild hänsyn till behoven hos barn, äldre och personer med funktionsnedsättning.

Det lokala brottsförebyggande arbetet sker i samverkan med andra aktörer och fokus ligger på arbetet med ungdomar. Fältgruppen arbetar uppsökande och förebyggande i miljöer där ungdomarna vistas. Inom fritidsverksamheten erbjuds barn och ungdomar en rad olika aktiviteter och ungdomar erbjuds sommarjobb i verksamheterna. Förvaltningen fortsätter att vidareutveckla det förebyggande arbetet och satsningen på lokal utveckling i Rågsved fortsätter under 2013. Arbetet kring våld i nära relationer utvecklas vidare tillsammans med stadsdelarna Farsta, Skarpnäck, Hägersten-Liljeholmen och Älvsjö för "Familjefrid i Söderort".

Trots en vikande konjunktur förväntas antal bidragshushåll minska i stadsdelsområdet. I arbetet kring försörjningsstöd är personer som har eller riskerar att få ett långvarigt bidragsberoende på grund av återkommande sjukdomsperioder en prioriterad grupp. En annan viktig målgrupp är ungdomar vars föräldrar har försörjningsstöd och denna grupp prioriteras vid tillsättningen av feriearbeten.

Den pedagogiska utvecklingen i förskolorna fortsätter och en viktig del i detta är att höja andelen förskollärare för att höja den pedagogiska kompetensen. Rekrytering av förskollärare är en nyckelfråga liksom en god arbetsmiljö där kompetenta medarbetare vill arbeta kvar. IT är ett viktigt redskap i förskolan, både pedagogiskt och administrativt, och förskolornas personal fortsätter Skolverkets interaktiva utbildning. Efterfrågan på barnomsorg fortsätter att öka även under

Verksamhetsplan Nämnd

2013 och nya förskoleavdelningar planeras för att barnomsorgsgarantin ska tillgodoses.

Inom omsorgsverksamheterna fortsätter det systematiska kvalitetsutvecklingsarbetet och arbetet med att utveckla och förbättra uppföljningen samt att säkerställa dokumentation och att utredningar genomförs på ett rättsäkert sätt. Stort fokus kommer även att ligga på att utveckla avtals- och verksamhetsuppföljningarna samt kvalitetsmätning på individnivå.

Förvaltningen fortsätter arbetet med en hållbar livsmiljö utifrån de mål som sätts inom ramen för miljöprogrammet och utifrån nämndens miljöhandlingsplan.

Delaktighet ska genomsyra all verksamhet och tillgängligheten till nämndens verksamheter ska vara god. Ett antal aktiviteter för att öka tillgängligheten till nämndens verksamheter kommer att genomföras även under 2013.

Nämndens verksamheter ska vara attraktiva arbetsplatser. Under 2013 kommer förvaltningen att fortsätta arbetet med att utveckla ledarskapet genom utvecklingsprogrammet för biträdande chefer och sektionschefer. Den attraktiva arbetsplatsen ger förutsättningar för medarbetarna att må bra genom delaktighet, dialog och tillgång till olika hälsofrämjande aktiviteter. Arbetet med att minska sjukfrånvaron fortsätter och fokus är på den upprepade korttidssjukfrånvaron.

Kommunfullmäktige har beslutat om en nettobudget för år 2013 på knappt 2,1 miljarder kronor. I den tilldelade budgeten finns procentuellt sett en kraftig ökning för stadsmiljö samt öknings inom förskola, individ- och familjeomsorg och funktionsnedsatta. Inom fritid och kultur, ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder finns en minskning. Inom äldreomsorgen ökar den utgående ersättningen. Samtidigt minskar det totala underlaget genom färre antal äldre och budgeten är i princip samma som föregående år. Antalet små barn förutsätts öka medan antalet äldre förutsätts minska.

I budgeten finns effektiviseringskrav för minskad sjukfrånvaro, införande av gemensam administration och e-tjänster samt generella effektiviseringskrav inom vissa områden.

Den totala nettobudgeten är ca 23 miljoner kronor högre än den slutliga nettobudgeten 2012. Det motsvarar ca 1,1 % av nettobudgeten. Förvaltningen har i budgetarbetet utgått från att de olika verksamheterna i huvudsak ska få den budgettilldelning som kommunfullmäktige har gett via fördelningsnycklarna.

Under år 2012 omfördelades 8,0 miljoner kronor. Även under år 2013 bedömer förvaltningen att det behövs en omfördelning. Omfördelningen innebär att 6,0 miljoner kronor omfördelas från förebyggande barn- och ungdomsverksamhet till individ- och familjeomsorgens insatser för barn och unga.

För att öka fokuset från förvaltningsledningen för de olika delarna inom individ- och familjeomsorg föreslås att avdelningen för individ och familjeomsorg delas till två avdelningar från 1 januari till 31 december 2013. En avdelning för barn och ungdom och en avdelning för arbete/försörjning och vuxna missbrukare.

Verksamhetsplan Nämnd

KF:S INRIKTNINGSMÅL 1:**1. Stockholm ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök**

Inom nämndens verksamheter pågår mycket arbete som bidrar till inriktningsmålet. Planeringen fortsätter under 2013 med stadsutvecklingsområdena och en viktig fråga är att anpassa verksamheten och tillgodose behovet av lokaler för verksamheten. Förvaltningen arbetar med företagarfrågor och utveckling av lokala centrumområden i syfte att öka antalet arbetsplatser i söderort. Fortsatt arbete sker för att minska antal bidragsberoende ytterligare och ett prioriterat arbete är att erbjuda feriejobb under skollov till ungdomar vars föräldrar har försörjningsstöd.

Nämndens miljöhandlingsplan ligger till grund för förvaltningens arbete för att en hållbar livsmiljö ska värnas och utvecklas, inom områden som nämnden följer upp och har rådighet över. Miljötänkandet ska integreras i alla verksamheter, på ett sätt som passar verksamheternas skilda karaktär.

Förvaltningen ska arbeta för att barn, unga och äldre ska ges möjlighet att uppleva och själva utöva olika former av kultur. Stadsdelen ska upplevas ren, välskött och tillgänglig och ett prioriterat område är att parker lekplatser ska vara trygga och säkra att vistas i samt tillgängliga för alla. Fritidens verksamheter ska bidra till att ge barn och unga hälsofrämjande och trygga uppväxtvillkor.

Trygghetsstrategin är vägledande för arbetet med att stadsdelen ska upplevas som en trygg stad. Satsningen på lokal utveckling i Rågsved fortsätter, med fokus på trygghet och förebyggande arbete. Personer som utsätts för våld i nära relationer ska veta vart de ska vända sig för att få råd och stöd i stadsdelen.

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**1.1 Företag väljer att etablera sig i Stockholm framför andra städer i norra Europa**

Stadsdelsnämnden bidrar till måluppfyllelsen genom att fortsätta genomföra upphandlingar i enlighet med nämndens aktivitetsplan för upphandling och konkurrens samt genom att förvaltningen ger stöd till medarbetare som är intresserade av personalövertagande av verksamhet på marknadsmässiga villkor.

Förvaltningen arbetar med företagarfrågor och utveckling av lokala centrumområden. Förvaltningen medverkar tillsammans med övriga förvaltningar och bolag i arbetet med Söderortsvisionen, som bland annat har som målsättning att öka antalet arbetsplatser i söderort.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel upphandlad verksamhet i konkurrens (alla nämnder)	35 %	36 %	År

Verksamhetsplan Nämnd

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
------------------	--------	-------------	--------------

Kommentar:

Konkurrensutsättning utifrån aktivitetsplanen fortgår som planerat och inom de verksamhetsområden som är konkurrensutsatta har den upphandlade delen ökat de senaste åren. Inom äldreomsorgen finns en tydlig trend att allt fler brukare väljer att få sina hemtjänstinsatser utförda av privata hemtjänstföretag, samtidigt som äldreomsorgen totalt sett minskar i omfattning. Under 2013 kommer också Enskede Nya Servicehus att återgå i kommunal regi. Förskolan ökar i omfattning medan ekonomiskt bistånd förväntas minska något. Då indikatorn sätter andel upphandlad verksamhet i förhållande till hela omslutningen är den sammantagna bedömningen att nämndens andel upphandlad verksamhet kommer att minska något under 2013.

NÄMNDMÅL:

Förvaltningen stödjer personalövertagande av verksamhet på marknadsmässiga villkor

Förvaltningen strävar efter att skapa förutsättningar för verksamheterna att agera så självständigt som möjligt inom de givna ramarna. Detta kan ge kunskap och intresse för ett personalövertagande på marknadsmässiga villkor. Förvaltningens administration ska arbeta med att informera bland annat om var medarbetare och chefer kan vända sig för att få stöd i att starta eget företag och om vad det innebär att lägga anbud i en upphandling. Vidare ska förvaltningens administration också stötta genom att ta fram underlag för kostnader samt informera om att stöd också kan fås från förnyelseavdelningen på stadsledningskontoret.

Förväntat resultat

Erforderligt stöd har givits vid eventuella personalövertaganden under året.

NÄMNDMÅL:

Utförarverksamheten konkurrensutsätts i enlighet med nämndens aktivitetsplan

I aktivitetsplanen för upphandling och konkurrens, som bifogas verksamhetsplanen, redovisar förvaltningen alla verksamheter som kommer att konkurrensutsättas under de närmaste åren. Utgångspunkten är att utifrån kommunfullmäktiges konkurrenspolicy upphandla all verksamhet som inte är myndighetsutövande, av strategisk karaktär eller redan omfattas av ett kundvalssystem.

Förväntat resultat

Upphandlingar har genomförts i enlighet med aktivitetsplanen. Måluppfyllelse på indikatorn om andel upphandlad verksamhet i konkurrens.

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
1.2 Invånare i Stockholm är självförsörjande

Förvaltningen bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att arbeta för att invånarna i Enskede-Årsta-Vantör ska vara eller bli självförsörjande. Viktiga målgrupper inom stadsdelen är de som saknar gymnasieutbildning, utrikes födda, sjukskrivna samt personer med funktionsnedsättning som medför minskad arbetsförmåga. En annan viktig målgrupp är ungdomar vars föräldrar har försörjningsstöd och förvaltningen kommer under 2013 att fortsätta prioritera att erbjuda feriejobb under skollov till dessa ungdomar. Den öppna mottagningen för budget- och skuldrådgivning kommer att fortsätta under året.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Antal praktikplatser som kan tillhandahållas för de aspiranter som Jobbtorg Stockholm kan matcha	61 st	1600 st	Tertial
Andel barn som lever i familjer som är beroende av ekonomiskt bistånd	5,2 %	4,4 %	Tertial
Andel personer beroende av ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	2,5 %	2,3 %	Tertial
Andel vuxna som har ett långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	1,6 %	1,4 %	Tertial

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
I samverkan med arbetsmarknadsnämnden och socialnämnden implementera bedömningsinstrument till personer som är långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd och därmed står långt ifrån arbetsmarknaden. Detta för att på ett stadsgemensamt sett bedöma vilka insatser som leder till självförsörjning	2013-01-01	2013-12-31
I samverkan med arbetsmarknadsnämnden och socialnämnden implementera bedömningsinstrument, till personer som söker ekonomiskt bistånd. Detta för att på ett stadsgemensamt sett bedöma vilka insatser som leder till självförsörjning	2013-01-01	2013-12-31

Verksamhetsplan Nämnd

 Box 81, 121 22 Johanneshov, Slakthusplan 4
 Telefon 08-508 14 000 vx, Fax 14 444
 eav@stockholm.se

NÄMNDMÅL:**Invánarna i Enskede-Årsta-Vantör ska vara eller bli självförsörjande**

Även om konjunkturen fortsätter att försämrans globalt så uppvisar Stockholm stad en stark ekonomi. Arbetsmarknaden är fortsatt stark i länet även om en avmattning kan märkas. Grupper som har problem att få arbete är utrikes födda, de som saknar gymnasieutbildning, sjukskrivna och personer med funktionsnedsättning som medför minskad arbetsförmåga. Trots den vikande arbetsmarknaden förväntas såväl antalet bidragshushåll som kostnader för det ekonomiska biståndet att minska i stadsdelsområdet.

Förvaltningen kommer att fortsätta det pågående arbetet med att fokusera på personer som har eller riskerar att få ett långvarigt bidragsberoende på grund av återkommande sjukdomsperioder. De två resurscoacher, som anställdes på enheten 2012, kommer att arbeta vidare med samma inriktning under 2013. Insatsen har visat sig ge goda effekter. Arbetet kommer att ske både på grupp- och individnivå med klienter som av olika anledningar inte kommer ut i egen försörjning och som inte har tillräcklig arbetsförmåga för att remitteras till jobbtorg resurs. Förvaltningen har positiva erfarenheter av att förstärka antalet handläggare för att kunna arbeta med en större intensitet i de mer komplicerade ärendena för att på sikt kunna få ner bidragstidens längd. Bidragstidens längd är en av de faktorer som tillsammans med antal hushåll, medelbidrag per person och månad samt hushållsstorlek påverkar kostnaderna för ekonomiskt bistånd. Antalet biståndshushåll påverkas i sin tur av bland annat befolkningsutvecklingen, konjunkturen, arbetsmetoder och bedömningar. En annan viktig faktor för att minska antalet bidragshushåll är en bibehållen och stabil personalstyrka som genom intensiva insatser kan bidra till att människor som behöver extra stöd för att uppnå egen försörjning får det.

Erfarenheten visar att ungdomar vars föräldrar har försörjningsstöd själva riskerar att bli bidragsberoende. Förvaltningen kommer därför att prioritera denna grupp vid tillsättningen av förvaltningens feriearbeten för ungdomar. Ett brev till ungdomarnas föräldrar kommer att skickas ut för att uppmana dessa att stödja sina ungdomar att söka feriearbete. För de ungdomar som redan är aktuella på enheten kommer förvaltningen också fortsättningsvis att erbjuda kurser i vardagsekonomi och samhällsinformation. En ökad kunskap inom dessa områden ger en ökad motivation till egen försörjning.

Under 2013 kommer förvaltningen att införa ett bedömnings- och kartläggningsinstrument, som utarbetats tillsammans med Socialförvaltningen, Arbetsmarknadsförvaltningen och övriga stadsdelsförvaltningar. Detta kommer att användas vid nya ansökningar om ekonomiskt bistånd. Förvaltningen kommer även 2013 medverka i utformningen av Socialstyrelsens bedömningsinstrument FIA. Avsikten är att bedömningen av behovet ska bli mer likriktat över staden.

Den öppna mottagningen för budget- och skuldrådgivning kommer fortsättningsvis ge rådgivning utan väntetider. En av budget- och skuldrådgivarna kommer även 2013 att ges i uppdrag att mer renodlat rikta in sig på arbete med hyresrådgivning och vräkningsförebyggande arbete.

Arbetet för att stävja felaktiga utbetalningar (FUT) fortgår. Metoder för att sprida arbetssätt och kunskaper till samtliga handläggare som arbetar med ekonomiskt bistånd har tagits fram. Framtagna kontrollrutiner ska tillämpas vid alla utredningar och utbetalningar för att förebygga att felaktiga utbetalningar sker.

Arbete och försörjning ska i likhet med övriga enheter ha särskild fokus på barnfamiljer och vid behov ta initiativ till samverkan med andra enheter inom förvaltningen.

Förväntat resultat

Antalet hushåll som är beroende av försörjningsstöd minskar och fler blir självförsörjande. Kostnaderna för försörjningsstödet minskar.

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.3 Stockholms livsmiljö är hållbar

Förvaltningen kommer att fortsätta att arbeta efter nämndens miljöhandlingsplan som revideras i samband med verksamhetsplanen.

Samtliga av de fordon förvaltningen leasar ska vara miljöbilar och inget fordon ska ha dubbdäck vintertid. Antalet fordon minskar successivt. Etanol- och gasfordonen ska tankas med som minst 85 % av det förnyelsebara bränsle de är anpassade för. Under året ska förvaltningen planera för att leasa ytterligare en elbil till bilpoolen. .

Andelen livsmedel som enheterna köper in ska till 15 % utgöras av ekologiska alternativ.

Elanvändningen i nämndens verksamhetslokaler ska minska. I nämndens miljöhandlingsplan uppmanas enhetschefer att verkställa åtgärder för att minska elförbrukningen, exempelvis genom att stänga av belysning i rum som inte används, byta ut till lågenergilampor. Från 2013 kommer Sisab att ta över samtliga elabonnemang i de förskolor som ägs och förvaltas av det bolaget.

Av de verksamheter som serverar mat ska även fortsättningsvis en hög andel av dessa sortera ut avfallet för biologisk hantering. De förskolor som ännu inte sorterar ut matavfall ska kontakta trafikkontoret och återigen utreda vad som behövs för att påbörja insamling av matavfall. Små förskolor som inte har rätt förutsättningar för att samla in matavfall i kärl ska tillsammans med fastighetsägarna undersöka möjligheten att installera matavfallsskvarn. Förvaltningen ska även fortsätta samarbete med fastighetsägaren för att hitta en lösning så att även verksamheterna vid Stureby vård- och omsorgsboende kan sortera ut matavfall.

Verksamhetsplan Nämnd

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel dubbdäck	0 %	tas fram av nämnden/styrelsen	År
Andel ekologiska livsmedel i stadens egna verksamheter	15 %	15 %	Tertial
Andel elbilar	6 %	6 %	År
Andel miljöbilar i stadens bilflotta	100 %	100%	Månad
Andel miljöbränslen i stadens miljöbilar	85 %	tas fram av nämnden/styrelsen	Halvår
Elanvändning per kvadratmeter	55 kwh/kvm	34 kWh	År
Mängden matavfall som stadens verksamheter sorterar ut för biologisk behandling	45 %	öka	År

NÄMNDMÅL:

Förvaltningens verksamheter bidrar till en hållbar utveckling och bedrivs utifrån nämndens miljöplan

Förvaltningen ska inom alla enheter arbeta efter nämndens miljöhandlingsplan. Miljöhandlingsplanen ska finnas tillgänglig på intranätet och vara vägledande i det dagliga arbetet, till exempel vid inköp, hantering av avfall och i samband med resor i tjänsten.

Förväntat resultat

Måluppfyllelse på samtliga miljöindikatorer.

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Andel remissyttranden över detaljplaner där förvaltningen framhåller behov av förutsättningar för hållbar stadsutveckling	100 %	År

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.4 Det byggs många bostäder i Stockholm

I stadsdelsområdet planeras de närmaste åren för ett stort antal nya bostäder och stadsdelen är i ett expansivt utvecklingsskede. Förvaltningen arbetar både på kort och lång sikt med att anpassa verksamhet och organisation, samt att tillgodose

Verksamhetsplan Nämnd

behoven av lokaler för verksamheterna och de olika målgrupperna inom nämndens verksamhetsansvar.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Antal nyttillkomna bostäder med särskild service (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	0 st	tas fram av nämnden	År

NÄMNDMÅL:

Behovet av lokaler för målgrupperna inom nämndens verksamhetsansvar tillgodoses i planeringen för nya bostadsområden

Det stora antalet planerade bostäder i stadsdelsområdet ställer krav på att behovet av förskolor tillgodoses. Förvaltningen ska vara delaktig i tidiga skeden i planeringsprocessen för nya bostäder i stadsdelsområdet och bevaka att det i planarbetena ingår lokaler för förskolor och gruppboende samt att det planläggs för förskoletomter där det är lämpligt.

Förvaltningen ska under året arbeta efter ett prognosdokument för att på ett så säkert sätt som möjligt förutse hur behovet av förskolor kommer att se ut när många nya bostadsområden uppförs, invånarantalet ökar och befolkningsstrukturen förändras.

Förväntat resultat

Nya förskolor och gruppboende planeras så att det långsiktiga behovet tillgodoses.

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.6 Stockholmarna ska vara nöjda med kultur- och idrottsmöjligheterna i Stockholm

Förvaltningen bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att erbjuda kultur och hälsofrämjande aktiviteter till barn, ungdomar och personer med stöd och omsorg inom nämndens verksamheter.

Kultur och hälsofrämjande aktiviteter för barn och ungdomar ska vara en naturlig del i förskolans och fritidens miljö och verksamheter. Kompletterande beställningar av professionella kulturupplevelser görs för att öka utbudet. För äldre och personer med funktionsnedsättning arbetar förvaltningen med att möjliggöra för dem att vara delaktiga i olika aktiviteter. Den enskildes egna önskemål och intressen ska styra vilka aktiviteter som genomförs och stödet att delta i aktiviteter ska kunna ges i både grupp och individuellt. Samverkan med andra förvaltningar sker där det är möjligt.

Verksamhetsplan Nämnd

För att stödja det kultur- och föreningsliv som finns i stadsdelsområdet avsätts medel till föreningsbidrag till föreningar vars aktiviteter kompletterar nämndens verksamheter.

NÄMNDMÅL:

Den enskilde möter ett varierat utbud av kultur- och hälsofrämjande aktiviteter (Utveckling och Lärande)

Kultur för barn och unga

Kulturen utgör en integrerad och naturlig del i förskolans och fritidens verksamheter. De vuxna ska med sina kunskaper, sitt engagemang och visat intresse, stimulera och uppmuntra till skapande och kommunikation med hjälp av olika estetiska uttrycksformer. Miljön i verksamheterna ska utformas så att barnen och ungdomarna också ges förutsättningar att använda sin fantasi, uttrycka sig och skapa på eget initiativ.

Förvaltningen kommer att samordna beställningar av olika kulturevenemang för barn och unga som ett komplement till de professionella kulturupplevelser som anordnas av enheterna. Som tidigare kommer förvaltningen i detta arbete att samarbeta med kulturförvaltningen, biblioteken och föreningarna. De professionella kulturupplevelserna ska finnas dokumenterade på förskole- och fritidsenheterna.

Hälsofrämjande aktiviteter för barn och ungdomar

Förskolan ska lägga grunden till det positiva sambandet mellan kost, rörelse och hälsa. Barnen ska erbjudas miljöer, ute och inomhus, som lockar till rörelselek. Deras rörelseglädje ska stimuleras genom roliga och meningsfulla aktiviteter som utvecklar motorik, koordinationsförmåga och kroppsuppfattning. Utevistelse ska utgöra en viktig del av verksamheten. Barnen ska erbjudas en god, varierad och näringsriktig mat som ska serveras i en trevlig miljö där personalen förmedlar en positiv attityd till mat och måltider. De nyligen framtagna förvaltningsövergripande riktlinjerna för mat och måltider ska implementeras i alla förskolor i stadsdelsområdet. En gemensam föreläsning om barns närings-, energi- och rörelsebehov är inplanerad för all personal våren 2013. Sedan ett år tillbaka har ett projekt med barnyoga genomförts. Eftersom projektet har slagit väl ut är barnyogan nu en del av verksamheten. Många pedagoger har utbildats till barnyogainstruktörer och flera kommer att utbildas det kommande året.

Fritiden ska i samverkan med föreningslivet uppmuntra till meningsfulla och hälsosamma aktiviteter genom att erbjuda ett brett utbud av idrott, friluftaktiviteter och dans. Parklekarna erbjuder många tillfällen till rörelse och lek under alla årstider, främst utomhus. I kvällsverksamheterna har man sportaktiviteter flera gånger i veckan. Sommarverksamheter anordnas till största delen utomhus med utflykter, fotboll, kubb, fiske, bad m.m. På sommargårdarna Simpvik och Sävnäs kommer liksom tidigare att erbjudas

dagkollo med bad, fiske och en mängd andra aktiviteter. Busstransporter dit kommer att erbjudas utan kostnad.

Verksamhetsplan Nämnd

Box 81, 121 22 Johanneshov, Slakthusplan 4
Telefon 08-508 14 000 vx, Fax 14 444
eav@stockholm.se

www.stockholm.se

Kultur och hälsofrämjande aktiviteter för äldre och funktionsnedsatta

Förvaltningen ska möjliggöra för äldre personer och personer med funktionsnedsättning att vara delaktiga i olika aktiviteter. Det är den enskildes egna önskemål och intressen som ska styra vilka aktiviteter som genomförs, och stödet att delta i aktiviteter ska kunna ges både i grupp och individuellt.

Förvaltningen kommer att aktivt ta del i den information och de aktiviteter som stadens Fritidsutvecklare och Fritid för Alla utarbetar. Äldreomsorgen fortsätter att erbjuda möjligheter till kulturupplevelser inom de öppna dagverksamheterna utifrån brukarnas önskemål. För att utveckla kulturen för brukarna deltar äldreomsorgen i ett projekt med stadsbiblioteket ”Boken kommer”.

Förväntat resultat

Barnen och ungdomarna tar del av och utövar kultur i olika former samt utvecklar en förståelse för sin egen och andras kultur.

Barnen på förskolan och inom fritiden utvecklar förståelse för vikten av att värna om en god hälsa samt utövar fysiska aktiviteter.

Personer som har stöd och omsorg inom nämndens verksamheter ska uppleva att de möter ett varierat utbud av kultur- och hälsofrämjande aktiviteter.

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Andel förskoleavdelningar där barnen upplevt minst två professionella kulturupplevelser under året	100 %	År

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.7 Stockholm upplevs som en trygg, säker och ren stad

Förvaltningen bidrar till kommunfullmäktiges mål genom det arbete som bedrivs för att stadsdelen ska upplevas som ren, välskött och tillgänglig samt trygg och säker att bo och vistas i. Det uppnås bland annat genom fortsatt arbete för att offentliga miljöer såsom parker och lekplatser ska vara trygga och säkra att vistas i, genom prioriterade investeringar, löpande underhåll och daglig drift såsom exempelvis slyröjning, renhållning och snöröjning.

Trygghetsarbetet består av flera delar, där förvaltningens trygghetsstrategi är vägledande, bland annat för det brottsförebyggande arbetet. Lokal utveckling i Rågsved inom ramen för Söderortsvisionen och det utvecklingsarbete som bedrivs när det gäller våld i nära relationer är andra prioriterade områden. Det interna säkerhetsförebyggande arbetet fortgår i enlighet med rutiner och handlingsplaner.

Regelbundna diskussioner på arbetsplatserna och relevanta utbildningar för personal är viktiga delar i det löpande arbetet.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andelen som upplever trygghet i den stadsdel där man bor	71 %	öka	År
Stockholmarnas nöjdhet med skötsel av park och grönområden	62 %	62 %	År
Andel genomförda åtgärder inom ramen för RSA	100 %	100 %	År

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Genomföra minst en krisledningsövning på ledningsgruppsnivå.	2013-01-01	2013-12-31

NÄMNDMÅL:

Stadsdelen är ren, välskött och tillgänglig

Förvaltningen kommer att arbeta för att parker och grönområden upplevs som rena, välskötta, trygga och tillgängliga. I samband med kommande parkinvesteringar samverkar förvaltningen med trafikkontoret. Inför investeringar ska dialog med medborgare hållas. Planering av arbeten i parker ska ske med särskild hänsyn till behoven hos barn, äldre och personer med funktionsnedsättning.

Under året kommer förvaltningen att med nycklade investeringsmedel fokusera på att anlägga nytt underlag på prioriterade parkvägar samt se över och rusta trappor som förbinder viktiga målpunkter. Förvaltningen fortsätter också arbetet med att se över tillgängliga parkbänkar i hela stadsdelsområdet. I parken Dalbotten i Högdalen kommer ett utomhusgym för äldre att anläggas. Förvaltningen kommer också att fortsätta upprustningen av befintliga lekplatser, med syfte att skapa funktionella platser för barn och ungdomar. Lekplatserna ska rustas för bättre tillgänglighet, ökad trygghet och möjlighet till pedagogisk lek. Lekplatserna som rustas ska i delar vara tillgängliga för personer med funktionsnedsättning.

Större och pågående investeringsprojekt kommer att fortsätta. Dessa är upprustningen av Dalens allé och lekplatsen i Dalenparken samt Triangelparken i Gamla Enskede. Dessutom kommer arbetet med en ny parkplan för Vantör att påbörjas genom kartläggning och inventering av parker och grönområden samt genom en bred medborgardialog.

Förväntat resultat

Måluppfyllelse på kommunfullmäktiges indikator avseende nöjdhet med skötsel av park och grönområden.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
För att stadsdelsområdet ska vara tryggt och tillgängligt ska förvaltningen påbörja upprättande av åtgärdsplaner för asfaltarbeten och slyröjning för gång- och cykelbanor	2013-01-01	2013-12-31
I samband med remissyttranden för nya detaljplaner för bostäder ska förvaltningen belysa frågor som rör tillgänglighet i utomhusmiljö	2013-01-01	2013-12-31

NÄMNDMÅL:

Stadsdelen är ett tryggt område att bo och vistas i

Trygghets- och brottsförebyggande arbete

Förvaltningens preventionssamordnare ansvarar för förvaltningens lokala brottsförebyggande arbete i samverkan med polis, skolor, fastighetsägare, brandförsvaret, SL m.fl. Till det lokala Brå finns flera undergrupper knutna. Det brottsförebyggande arbetet i Enskede-Årsta-Vantör bedrivs långsiktigt utifrån lokala förutsättningar och arbetet är hela tiden under utveckling där en av framgångsfaktorerna är samarbete. Underlag för trygghetsarbetet är främst den trygghetsmätning som genomförs i staden vart tredje år. Utifrån denna har förvaltningens ”Trygghetsstrategi” tagits fram, där bland annat trygghetsvandringar och trygghetsmöten i stadsdelsområdet ingår med syfte att förbättra tryggheten i prioriterade områden.

Offentliga miljöer som stadsdelsförvaltningen ansvarar för såsom parkstråk, parkvägar och lekplatser ska vara trygga för att medborgare ska uppmuntras till att vistas i utemiljön. Förvaltningen arbetar med trygghet i parker enligt strategin för trygghet. Strategin innehåller en slyröjningsplan för viktiga parkstråk.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning har beviljats medel inom ramen för Söderortsvisionen till en satsning för lokal utveckling i Rågsved med fokus på trygghet genom förebyggande arbete för ungdomar, unga vuxna samt småbarnsföräldrar. Satsningen fortgår under 2013.

Inom projekten ingår Rågsveds Community Center (RCC), som är en satsning för ungdomar mellan 18 och 24 år som är arbetslösa och bor i Rågsved. Fritid Rågsvedsskolan är en fritidsverksamhet för ungdomar mellan 12 och 17 år där ungdomarna ska kunna träffas och umgås under vuxnas ledarskap. Målgruppen för föräldrautbildningarna är föräldrar som bor i Rågsved och har barn i åldern 0-13 år. Sociala insatsgrupper är en metod och kan beskrivas som en samverkansform på lokal nivå mellan

socialtjänst, polis och skola och andra viktiga aktörer i den unges nätverk, som tillsammans koordinerar insatser för att stödja den unge att upphöra med kriminalitet.

Avdelningen förskola och fritid följer överenskommelsen från 2011 som reglerar samverkan mellan förskola/skola och förskola/skola/fritid/socialtjänst. Överenskommelsen innefattar bland annat tre olika lokala samverkansforum inom stadsdelsområdet utifrån skolområdena. Möten ska äga rum två gånger per termin. Deltagare är skolledare från varje skola inklusive skolledare i fristående skola i respektive delområde, två sektionschefer (förebyggande och myndighet) från Individ- och familjeomsorgen, fältassistenter, en förskolechef, områdeschefen för fritiden (fritidsgårdar och parklekar) och polisen. Syftet med mötena är att skapa bra kontaktnät, att fånga upp konkreta frågor, att diskutera allvarliga eller oroande frågor i området och att fatta operativa beslut. Överenskommelsen innefattar även gemensamma rutiner för anmälan till socialtjänsten.

Våld i nära relationer

Det är viktigt att tidigt uppmärksamma tecken på att våld i familjen förekommer. Personer som utsätts för våld i nära relationer ska veta var de ska vända sig för att få råd och stöd i stadsdelen, vilket innebär att samtliga verksamheter ska kunna vägleda i detta.

Inom stadsdelen pågår ett intensivt utvecklingsarbete när det gäller våld i nära relationer. Målsättningen är att hitta ett gemensamt stöd till såväl våldsutsatta som våldsutövare. Barnen ska synliggöras mer i utredningarna och erbjudas insatser inom öppenvården för barn och ungdom, våldsutövare ska erbjudas stöd och våldsutsatta ska vid behov erbjudas stöd och skydd. Stadsdelsförvaltningarna Enskede-Årsta-Vantör, Farsta, Skarpnäck, Hägersten-Liljeholmen och Älvsjö ska under 2013 tillsammans skapa förutsättningar för ett "Familjefrid i söderort" där ett gemensamt stöd ska kunna ges till hela familjen. Verksamheten stöd av Socialstyrelsen.

Medarbetare inom beställaravdelningen deltar i de utbildningar som länsstyrelsen erbjuder och ska vara uppmärksamma på enskilda som kan vara utsatta för våld från personer i sin närhet och då vägleda dem till att få hjälp.

Äldreomsorgen samverkar med polisen för att stoppa våld och övergrepp mot äldre. Medarbetare ska vara uppmärksamma på enskilda som kan vara utsatta för våld från personer i sin närhet och då vägleda dem till att få hjälp.

Internt säkerhetsförebyggande arbete

Inom förskolan och fritiden arbetar man säkerhetsförebyggande utifrån en gemensam struktur. En del rutiner och handlingsplaner är framtagna gemensamt medan andra behöver utformas lokalt. Utbildning för personalen i första hjälpen och brandskyddsutbildning genomförs kontinuerligt. Hot-

och våldsplaner är nyligen reviderade. Inom förskolorna genomförs också årligen speciella barnskyddsronder utifrån en gemensam checklista.

Förvaltningens omsorgsverksamheter ska tryggas genom ett aktivt säkerhetsförebyggande arbete och god beredskap vid krissituationer. De säkerhetsförebyggande rutinerna ska hållas aktuella och kontinuerligt gås igenom på verksamheternas arbetsplatsträffar (APT). Enheterna ska ha ett fungerande systematiskt brandskyddsarbete (SBA) och göra riskbedömning i de enskilda hem, av arbetsmiljö och för att förebygga bostadsbränder.

Vid de informationstillfällen som erbjuds inom ramen för äldreomsorgens uppsökande verksamhet ges information om bland annat förebyggande av brott och brand.

Förväntat resultat

Måluppfyllelse på kommunfullmäktiges indikator avseende upplevelsen av trygghet i stadsdelen där man bor.

Våldsutsatta känner sig trygga med de insatser som beviljats av socialtjänsten.

Goda resultat kring relaterade frågor i stadens brukarundersökning.

Brukaren är trygg i hemmet och kan tillkalla hjälp vid behov. Brukaren är trygg med personalen.

Förvaltningens verksamheter arbetar säkerhetsförebyggande och har en god beredskap vid krissituationer.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Personer som har upplevt våld i nära relationer uppmärksammas och får information om hur de får råd och stöd. Medarbetarna ska känna till att de har skyldighet att göra anmälan till socialtjänsten om de misstänker att barn upplever våld i nära relation.	2013-01-01	2013-12-31
Enheterna ska kontinuerligt diskutera krishantering och säkerhetsförebyggande frågor på APT, för att samtliga medarbetare ska ha god kunskap om vad som gäller i den egna verksamheten	2013-01-01	2013-12-31

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
I syfte att motverka bostadsbränder hos brukare i nämndens verksamheter sker samverkan med fastighetsägare enligt riktlinjer för systematiskt brandskyddsarbete (SBA). Ytterligare åtgärder är riskbedömningar av arbetsmiljön hos respektive brukare, upprättande av handlingsplaner, inventering av personer med riskbeteende samt åtgärder såsom spisvakt och extra tillsyn vid behov.	2013-01-01	2013-12-31

KF:S INRIKTNINGSMÅL 2:**2. Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras**

Förvaltningen utgår i sitt kvalitetsarbete från stadens integrerade system för ledning och styrning (ILS). Verksamheterna planerar och följer upp sitt arbete inom ILS. För att ytterligare sätta fokus på brukarna och på resultat i verksamheterna fortsätter förvaltningen utvecklingsarbetet kring resultatbaserad styrning (RBS) som startade under 2011. Som ett led i kvalitetsarbetet och för att öka medarbetarnas delaktighet och engagemang samt förbättra resultaten och effektivisera olika processer fortsätter arbetet med metoden LEAN.

Förvaltningen fortsätter att utveckla beställarrollen och brukarna inom de myndighetsutövande verksamheterna ska informeras om möjligheterna att välja utförare i samband med utredning och beslut om bistånd/insats. Förvaltningen verkar också för ökad valfrihet och mångfald för stockholmarna genom nämndens aktivitetsplan för upphandling och konkurrens samt för att ramavtal med externa vårdgivare ska innehålla ett brett och differentierat utbud.

Invånarna i stadsdelen ska uppleva att de får god service och omsorg genom att förvaltningen har en god tillgänglighet till och en hög kvalitet i nämndens verksamheter. Förebyggande insatser erbjuds invånarna och insatser för den enskilde sker på ett rättsäkert och ändamålsenligt sätt och med individuella anpassningar. Den enskilde ska ges möjlighet att leva ett självständigt liv och bo i eget boende.

Det pedagogiska utvecklingsarbetet inom förskoleverksamheten fortsätter, med att ge verksamheten tydliga mål och mer pedagogisk inriktning samt mot en hållbar och flexibel förskola. Förvaltningen arbetar också vidare med att säkerställa tillgången på förskoleplatser och att arbetet i förskolan leds av behörig pedagogisk personal.

Tillgängligheten till nämndens verksamheter ska vara god. Styrdokumentet "Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2011-2016" ligger till grund för arbetet med förbättrad tillgänglighet och ett antal aktiviteter kopplade till målen i programmet kommer att genomföras.

Arbetet i nämndens verksamheter ska präglas av en väl förankrad värdegrund, en god dialog och ett gott bemötande.

För att bidra till målet att staden ska vara en attraktiv arbetsgivare kommer förvaltningen under 2013 fortsätta utvecklingsprogrammet för biträdande chefer och sektionschefer. En viktig roll som chef och som biträdande chef är att skapa förutsättningar för en god dialog och medskapande från alla ute på våra arbetsplatser. Fortsatt arbete med att sänka sjukfrånvaron ytterligare sker, genom inriktning på den upprepade korttidsfrånvaron.

Verksamhetsplan Nämnd

Nämnden viktigaste prioriteringar för att bidra till inriktningsmålet inom de olika verksamheterna utgörs av det arbete som beskrivs under respektive KF- och nämndmål nedan.

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

2.1 Stockholmarna upplever att de erbjuds valfrihet och mångfald

Förvaltningen verkar för att öka antalet alternativ för brukarna genom att följa stadsdelsnämndens aktivitetsplan för upphandling och konkurrensutsättning. Vid upphandling av externa vårdgivare finns en medveten inriktning att ramavtalen ska innehålla ett brett och differentierat utbud av olika behandlings- och omvårdnadsalternativ för att kunna tillgodose klienters individuella vårdbehov. Förvaltningen fortsätter att utveckla beställarrollen när det gäller att följa upp ingångna avtal.

Information och jämförelse av olika förskoleverksamheter samt utförare av äldreomsorg, omsorg om funktionsnedsatta och socialpsykiatri finns åtkomligt via stadens webbtjänst ”Jämför service”. Även fritiden och fältgruppen har en gemensam hemsida och folder. Myndighetsutövande verksamheter informerar brukarna om möjligheterna att välja utförare i samband med utredning och beslut om bistånd/insats. Det är viktigt att informationen är lättbegriplig.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom barnomsorg	69 %	76 %	År
Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom omsorg om personer med funktionsnedsättning	68 %	68 %	År
Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom äldreomsorg, hemtjänst	71 %	71 %	År
Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom äldreomsorg, vård- och omsorgsboende	56 %	56 %	År

NÄMNDMÅL:

Den enskilde är informerad om möjligheten att välja utförare

Förskola, fritid och fältgrupp

Möjlighet till information och jämförelse av olika förskoleverksamheter finns via stadens webbtjänst ”Jämför service”. Där finns också länkar till förskolornas egna hemsidor för ytterligare information. I början av 2013

kommer alla förskolor, såväl de kommunala som de fristående att ha en gemensam dag med öppet hus som service till medborgarna. Syftet är att föräldrar på ett enkelt sätt ska kunna besöka flera förskolor samma dag inför sina val av förskola.

Fritiden och fältgruppen har en egen gemensam hemsida www.southwest.nu och också foldrar om samtliga fritidsverksamheter och om fältgruppen. De delas ut till eleverna på stadsdelens högstadieskolor och på föräldramöten. I lokala media annonseras gemensamma kultur- och idrottsaktiviteter etc. Alla kvällsverksamheter och fältgruppen använder även sociala medier såsom facebook för att nå ungdomarna.

Individ- och familjeomsorg

Individ- och familjeomsorgens myndighetsutövande enheter ska i den mån det går informera sina klienter om möjligheten att välja utförare. Vid val av insats ska dock andra huvudmäns ansvar beaktas och stadsdelens egna öppenvårdsverksamheter i första hand användas. Vid upphandling av externa vårdgivare finns en medveten inriktning att ramavtalen ska innehålla ett brett och differentierat utbud av olika behandlings- och omvårdnadsalternativ för att kunna tillgodose klienters individuella vårdbehov. Om flera behandlingsalternativ bedöms kunna tillgodose klientens vårdbehov ska alltid det som medför lägst kostnad väljas. Brukare ska vara delaktiga i sin vårdplanering.

Äldreomsorg, omsorg om funktionsnedsatta och socialpsykiatri

Brukarna inom de myndighetsutövande verksamheterna ska informeras om möjligheterna att välja utförare i samband med utredning och beslut om bistånd/insats. Brukarna ska vara delaktiga i sin vårdplanering. Vid val av insats ska alltid annan huvudmans ansvar beaktas. Informationen som lämnas ska vara tydlig och lättbegriplig.

Möjlighet till information och jämförelse finns via stadens webbtjänst "Jämför service". Uppdatering av denna webbtjänst och annan skriftlig information ska ske fortlöpande.

Arbetet med att utveckla en gemensam struktur för uppföljning av entreprenader fortgår och även utvecklingen av beställarrollen gällande uppföljning av ingångna avtal samt beställningar på individnivå.

Förväntat resultat

Måluppfyllelse på kommunfullmäktiges indikatorer om brukarnas upplevelse av valmöjlighet inom förskola, äldreomsorg hemtjänst, vård- och omsorgsboende och omsorg om personer med funktionsnedsättning.

Förvaltningen använder konsekvent Stockholms stads symbolspråk och grafiska profil i all kommunikation.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
----------------------	------------	-----------

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Stockholms stads grafiska profil och symbolspråk ska användas konsekvent i all kommunikation av stadsdelsförvaltningens verksamheter, för att stärka stadens varumärke och för att medborgarna alltid ska känna igen stadens verksamheter.	2013-01-01	2013-12-31
Information på Jämför service hålls aktuell och uppdateras löpande under året av enheterna.	2013-01-01	2013-12-31

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**2.2 Barn och elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden***Pedagogisk utveckling i förskolorna*

Arbetet med att ge förskolan tydliga mål och en mer pedagogisk inriktning fortsätter. Stadsdelens förskolor ska arbeta med inriktning mot en hållbar och flexibel förskola som kan möta förändringarna i omvärlden. Ett medvetet bruk av leken för att främja varje barns utveckling och lärande ska prägla verksamheten. Förskolorna arbetar utifrån resultatbaserad styrning med utvärderingsmaterialet TUFF (tydlig uppföljning för förskolan) som utarbetades läsåret 2011/2012. Det innebär att man har gemensamma åtaganden, gemensamma förväntade resultat och ett antal gemensamma exempel på hur processen kan identifieras i barngruppen. Utifrån de förväntade resultaten görs en kartläggning av i vilken grad barngruppen visar tecken på att man nått målet. Man använder en sexgradig skala där varje steg utgör ett intervall. Exempelvis beskriver nivå fyra att det förväntade resultatet stämmer in på ca 50-74% av gruppen. Kartläggningen ska baseras på systematiska observationer av barngruppen för att undvika att skattningarna blir godtyckliga. Den måste också ta hänsyn till barnens ålder samt barn med särskilda behov. Den pedagogiska dokumentationen är ett viktigt verktyg för att systematiskt och fortlöpande kunna följa utvecklingen i barngruppen. Analys och utvärdering ska göras två gånger per år, uppsamling och sammanställning bör emellertid göras tre till fyra gånger per år och ligga till grund för förskolans planering. Insamling av resultaten görs på övergripande avdelningsnivå en gång per år. Eftersom barngrupperna inte är konstanta över längre tid är det inte rimligt att förvänta sig att resultaten kommer att stiga för varje år. Den gemensamma bedömningen förväntas leda till reflektion och medvetenhet som utvecklar och förbättrar förskolornas arbetssätt samt bidrar till en jämnare kvalitet mellan förskolorna. Eftersom TUFF fortfarande implementeras, prövas och är under utveckling är det inte ännu dags för alla förskolorna eller förvaltningen att sätta mål i verksamhetsplanerna utifrån de sex nivåerna.

Förskollärare

Verksamhetsplan Nämnd

Box 81, 121 22 Johanneshov, Slakthusplan 4
Telefon 08-508 14 000 vx, Fax 14 444
eav@stockholm.se

I Enskede-Årsta-Vantör har det varit svårt att höja andelen förskollärare av flera orsaker. Förutom bristen på utbildade förskollärare är många av de anställda förskollärarna äldre (11,7 % är i dagsläget äldre än 61 år) och går i pension samtidigt som stadsdelen expanderar. I stadsdelsområdet ökar befolkningen och antalet förskoleplatser har utökats väsentligt de senaste åren. Under 2013 räknar förvaltningen med att öppna ca 10 nya avdelningar.

Viktiga delar i rekryteringsarbetet är att sprida allt bra som görs inom förskolorna till allmänheten samt arbeta att för en bra arbetsmiljö där kompetenta medarbetare vill arbeta kvar. Stadsdelen synliggörs via gemensamma program som ex. språkprogram, riktlinjer för mat och måltider, yoga för barnen och gemensamma kultursatsningar. Handlingsplaner och rutiner har i stor utsträckning tagits fram gemensamt för förskolorna det senaste året för barnens och föräldrarnas trygghet och för att det ska finnas en tydlighet för medarbetare och nyanställda om vad som gäller i organisationen. En folder är framtagen i syfte att informera om vad stadsdelens förskolor och förvaltningen står för och vad man har att erbjuda sina medarbetare. Foldern kommer under 2013 att kompletteras med en utförligare presentation av stadsdelens förskoleverksamhet på hemsidan samt i form av ett häfte. Organisation och innehåll avseende "introduktion för ny personal" samt "mentorskapet för nyexaminerade" ska också utvecklas under det kommande året. Inom förskolorna strävar man efter att medarbetarna ska vara delaktiga i verksamhetsfrågor och utvecklingsarbete, att de ska känna arbetsglädje och att arbetsmiljön ska vara god. Stadsdelens förskolor såväl kommunala som fristående kommer under våren 2013 att områdesvis ha gemensamt "öppet hus". Syftet är att ge förbättrad service till föräldrarna och underlätta för dem vid valet av förskola. Intresserade förskollärare är då också välkomna att göra besök.

I utvecklingssyfte och som ett led i rekryteringsarbetet är intresset fortsatt stort för att ta emot lärarstudenter. Samarbetet med universitet och högskolor genom den verksamhetsförlagda förskollärarytbildningen kommer att fortsätta under 2013. Ca 40 studenter kommer att genomföra sin verksamhetsförlagda utbildning (Vfu) i stadsdelen under våren. Förskollärarytbildning pågår med vikarieersättning för totalt 12 barnskötare. Dessutom går en förskollärare magisterutbildning och en forskarutbildning via centrala medel.

Under rådande omständigheter med låg andel förskollärare inom vissa förskolor är det viktigt att man inom varje förskoleenhet har en helhetssyn och kontinuerligt ser över sin tjänstefördelning för att på bästa sätt tillvarata all personals kompetenser och de förskollärare som finns inom den egna organisationen. Medarbetarna måste ha kunskap och förståelse för vad som sägs i läroplanen avseende ansvaret för förskolläraren respektive arbetslaget. De behöver vara delaktiga i diskussioner om fördelningen av personalresurser samt hur man utifrån situationen kan säkerställa att arbetet leds av behöriga förskollärare i enlighet med skollagen.

Miljön

Verksamhetsplan Nämnd

Box 81, 121 22 Johanneshov, Slakthusplan 4
Telefon 08-508 14 000 vx, Fax 14 444
eav@stockholm.se

www.stockholm.se

Såväl den inre som yttre miljön ska vara utformad så att den stimulerar barnens lek och lärande. Förvaltningen strävar därför efter att ha varierande och intressanta lokaler och gårdar för barnen. Förskolornas likabehandlingsplaner/planer mot kränkande behandling innefattar en kartläggning av miljön i syfte att säkerställa tryggheten och barnskyddsronder, handlingsplaner och rutiner finns för säkerheten.

Barngruppernas storlek

Barngruppernas storlek och barnens närvaro kopplat till personaltäthet och lokalernas utformning följs kontinuerligt upp av förvaltningen. Förskolorna har en flexibel organisation där barnen under dagen delas in i mindre grupper. Antalet inskrivna barn anpassas utifrån barnens behov, lokalernas utformning och personaltätheten. Enheterna ska dock följa en ny gemensam rutin för ”förskolechefens konsekvensanalys och beslut vid förändring av barngruppernas storlek och sammansättning”.

Övergången förskola/skola

Förskolorna och grundskolorna i stadsdelsområdet fortsätter att samarbeta utifrån samverkansavtalets handlingsplan för övergången från förskola till skola. Man strävar efter en bra och en smidig övergång för de blivande förskoleklassbarnen med speciellt fokus på barn som har en funktionsnedsättning och på särskolebarn. För att öka föräldrarnas nöjdhet (utifrån resultat i förskoleundersökningen 2012) med hur barnen ”är förberedda inför övergången” ska pedagogerna föra en dialog med 5-åringarnas föräldrar och förtydliga informationen om hur man arbetar med att förbereda barnen inför skolstarten.

IT-utvecklingen på stadsdelens förskolor

Förvaltningens förskolor ska, liksom övriga skolor och förskolor i staden, omsätta Stadens IT-strategi för de pedagogiska verksamheterna i praktiken. IT ska vara ett naturligt redskap både pedagogiskt och administrativt samt utgöra ett viktigt och naturligt verktyg i verksamheternas kvalitetsutveckling. En utvecklad IT-användning ska också ge vårdnadshavarna ökade möjligheter till information, delaktighet och dialog. Respektive enhetschef ansvarar för att enheten årligen följer upp den egna utvecklingen gentemot strategin för IT i lärandet. Strategin ställer krav på att personalen har en hög IT-kompetens. Stadsdelens förskolor har därför påbörjat skolverkets interaktiva utbildning för all pedagogisk personal samt för förskolans chefer. Det innebär att ca 750 medarbetare ska utbildas inom tre terminer. Arbetet påbörjades i mitten av 2012. Via Mediateket har tretton examinatorer utbildats för att i sin tur kunna examinera medarbetarna inom den egna enheten. Varje medarbetare ska examineras på tre nivåer och man räknar med att utbildningen för en medelgod användare tar ca 40 timmar. Chefernas utbildning sker parallellt via mediateket och innefattar också en serie seminarier. Varje enhet har skrivit sin egen handlingsplan för genomförandet och på förvaltningsnivå har man tagit fram en projektplan för hela genomförandet samt bekostar samordningen via en biträdande förskolechef. PIM utgör en förstärkning och en

naturlig koppling till stadsdelens gemensamma utvecklingsarbete med resultatbaserad styrning; TUFF (tydlig uppföljning för förskolan).

Branschråd

Det lokala branschrådet fortsätter sitt arbete. Rådet ska utgöra en länk till stadens övergripande branschråd och består av tjänstemän från förvaltningen samt två förskolechefer från de fristående och två från de kommunala förskolorna. Exempel på frågor som rådet diskuterar är förskolekän, utbyggnaden av förskolan, informationskanaler, samverkan inför skolstarten, fortbildning och kulturutbud i stadsdelen. Branschrådet ska träffas minst två gånger under året och protokoll från mötena ska delges alla förskolor i stadsdelen.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel enheter som genomför systematiskt barnsäkerhetsarbete	100 %	tas fram av nämnden	År
Andel förskollärare av antal anställda	38 %	42 %	År
Andel nöjda föräldrar	82 %	85 %	År
Antal barn per grupp	15,8	fastställs 2013	År
Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	4,9 st	4,9	År
Personalens bedömning av "förskolans förmåga att stödja barns lärande och utveckling"	3,4	3,6	År

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnderna ska erbjuda förskolans medarbetare kompetensutveckling och erbjuda medarbetarna pedagogisk grund- eller vidareutbildning till barnskötare eller förskollärare	2011-01-01	2014-12-31
Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med utbildningsnämnden ta fram aktiviteter för att säkerställa en välfungerande övergång från förskola till förskoleklass.	2013-01-01	2013-12-31
Stadsdelsnämnderna ska ta fram aktiviteter för att säkerställa att andelen förskolelärare ökar.	2013-01-01	2013-12-31
Stadsdelsnämnderna ska ta fram aktiviteter för att öka föräldrarnas kunskaper om vad förskolan gör för att stödja barnens utveckling	2013-01-01	2013-12-31
Stadsdelsnämnderna ska utveckla arbetet med att dokumentera och följa upp förskolebarnens utveckling.	2013-01-01	2013-12-31

Verksamhetsplan Nämnd

Box 81, 121 22 Johanneshov, Slakthusplan 4
 Telefon 08-508 14 000 vx, Fax 14 444
 eav@stockholm.se

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnderna ska utveckla arbetet med matematik och språkutveckling	2013-01-01	2013-12-31
Stadsdelsnämnderna ska utveckla arbetet med matematik, naturvetenskap och teknik i förskolan.	2013-01-01	2013-12-31
Stadsdelsnämnderna ska utveckla arbetet med språkutveckling i förskolan.	2013-01-01	2013-12-31

NÄMNDMÅL:

1. Barn och ungdomar har grundläggande demokratiska värderingar och sociala förmågor samt bemöts utifrån jämställdhet, respekt och likabehandling (Normer och värden)

Klimatet i förskolan och i fritidens verksamheter ska präglas av trygghet och tillit mellan personal och barn/ungdomar samt mellan barnen och ungdomarna själva. Personalen ska stimulera barnens och ungdomarnas samspel och hjälpa dem att bearbeta konflikter, reda ut missförstånd, kompromissa och respektera varandra. Olikheter ska ses som en tillgång och personalen ska stödja barnen och ungdomarna i att utveckla förståelse för att alla människor har lika värde oberoende av social bakgrund, kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionsnedsättning. Alla, oavsett kön eller läggning, ska ha samma möjligheter att utveckla sina förmågor och intressen. Inga barn och ungdomar ska utsättas för kränkande behandling. Inom fritidsverksamheterna är det en prioritering att bli ännu bättre på att agera då besökarna kommer i konflikt med varandra. Förskolornas likabehandlingsplaner/planer mot kränkande behandling ska utgöra levande dokument som alla medarbetare, föräldrar och barn (utifrån mognad och förmåga) är väl insatta i. Barn som behöver mer hjälp, stöd och stimulans i sin utveckling ska ges det stöd som behövs för en positiv utveckling. Förskolan/fritiden ska ha ett inkluderande syn- och förhållningssätt.

Förväntat resultat

Barnen och ungdomarna utvecklar förståelse för vårt samhälles demokratiska värderingar.

Inom fritidens verksamheter bemöter alla varandra på ett respektfullt sätt.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Barn med funktionsnedsättningar ska företrädesvis inkluderas i de ordinarie förskolegrupperna	2013-01-01	2013-12-31

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Barn och ungdomar med funktionsnedsättning ska huvudsakligen och i så stor utsträckning som möjligt, inkluderas i fritidens ordinarie verksamhet	2013-01-01	2013-12-31
Förskolans personal ska ges fortbildning kring barn med funktionsnedsättning, inkluderande arbetsätt och i förekommande fall hjälpmedel	2013-01-01	2013-12-31
Vid övergången från förskola till skola ska särskild samverkan ske med berörda parter så att funktionsnedsatta barn får en bra övergång	2013-01-01	2013-12-31
Personalen som arbetar inom fritiden ska ges ökade kunskaper om funktionsnedsättningar hos barn och ungdomar	2013-01-01	2013-12-31
Vid planeringen av fritidens verksamheter ska hänsyn tas till att aktiviteterna ska vara tillgängliga för funktionsnedsatta barn och ungdomar	2013-01-01	2013-12-31

NÄMNDMÅL:

2. Barnen utvecklar sina förmågor och utmanas i sin utveckling och sitt lärande (Utveckling och Lärande)

Förskolorna ska följa den reviderade läroplanens förtydligade mål ”att sträva efter” då det gäller språk, matematik, naturvetenskap och teknik. Barnen ska ha möjlighet att i samspel med omgivningen lära sig tala, berätta, argumentera och ställa frågor. Genom att under pedagogisk ledning delta i rutiner, lekar, sång, rim och ramsor samt verbal och icke verbal kommunikation ska de ges möjlighet att lära sig att språk kan ha olika funktioner och hur det kan brukas i olika sammanhang. Arbetet med matematik i förskolan syftar till att genom lust och glädje engagera barn i grundläggande aktiviteter med t.ex. tal, geometri och mätning. Verksamheten ska bidra till att utveckla barnens förmåga att undersöka problem och matematiska begrepp samt kommunicera idéer med olika uttrycksformer. Naturvetenskap och teknik i förskolan handlar om att barnens omgivning och vardagsfenomen undersöks. Stor vikt ska läggas vid naturvårdsfrågor och barnens intressen ska tas tillvara så att de utvecklar sina kunskaper om naturen. De ska också ges möjligheter att grundlägga sin förståelse för hur teknik kan användas för att underlätta och lösa olika problem i vardagen. Matematik, språk, naturvetenskap, estetisk verksamhet och teknik är i förskolan kopplade till varandra och ska i verksamheten bilda en helhet för barnen.

Förväntat resultat

Barnen utvecklar sina förmågor i meningsfulla sammanhang där lust och nyfikenhet styr.

(På förskolorna görs i slutet av varje termin en utvärdering av gruppernas utveckling utifrån en gemensam skattningsskala och gemensamma förväntade delresultat inom områdena språk och kommunikation, matematik, naturvetenskap och teknik.)

Pedagogerna ska i sin självvärdering utifrån kriterierna som rör nämndmålet, kunna konstatera att det skett en utveckling på förskolan.

Förbättrat delindex för stadsdelen avseende frågeområdet ”utveckling och lärande” i förskoleundersökningen (föräldraenkät) till 76.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Inom varje förskoleområde ska en årlig kartläggning göras av vilka modersmål som talas av barn och personal.	2013-01-01	2013-12-31

NÄMNDMÅL:

3. Barnen och ungdomarna är delaktiga och har inflytande (Barns inflytande)

I förskolan och inom fritiden ska man ta tillvara barnens/ungdomarnas förmåga och vilja till att ta ansvar och utöva inflytande. Alla, oavsett kön eller läggning, ska få lika stort utrymme i verksamheten. De ska uppmuntras att uttrycka sina tankar och åsikter och grundlägga en förmåga att förstå och handla efter demokratiska principer genom att de får delta i olika former av samarbete och beslutsfattande. Barnens/ungdomarnas intressen ska tas tillvara och ligga till grund för utformningen av miljön och planeringen av verksamheten.

Förväntat resultat

Barnen och ungdomarna är delaktiga och har ett reellt inflytande på verksamhetens innehåll.

NÄMNDMÅL:

4. Vårnadshavarna och förskolan samverkar för barnens bästa (Förskola och hem)

Förskolans arbete med barnen ska ske i ett nära och förtroendefullt samarbete med hemmen. Vårnadshavarna ska ha möjlighet att inom ramen för de nationella målen vara med och påverka verksamheten och det är därför viktigt att förskolan är tydlig i fråga om mål och innehåll.

Utvecklingssamtal ska erbjudas och fortlöpande ska man föra samtal om barnens trivsel, utveckling och lärande. Den pedagogiska dokumentationen ska skapa förutsättningar för god kommunikation och delaktighet för barn och föräldrar.

Förväntat resultat

Vårdnadshavarna känner delaktighet och har förtroende för förskolans verksamhet.

Förbättrat delindex till 77 för stadsdelen, avseende frågeområdet ”samverkan” i förskoleundersökningen (föräldraenkät).

NÄMNDMÅL:

5. Barnen är förberedda inför övergången från förskola till skola (Samverkan)

En bra och strukturerad kontakt mellan förskolan och grundskolan i samverkan med föräldrarna, ska bidra till en smidig och rolig övergång för barnen. Verksamheterna ska i samarbetet med grundskolorna använda stadsdelsområdets gemensamma handlingsplan som grund. Vid övergången ska särskild uppmärksamhet ägnas åt de barn som behöver särskilt stöd.

Förväntat resultat

Förskolan har former för att avrunda förskoletiden och förbereda inför övergång till förskoleklass, utifrån varje barns förutsättningar och behov.

Barnen är förberedda inför att börja förskoleklass (intervjuer).

Föräldrarna är nöjda med förskolans avrundning av förskoletiden (egen enkät eller intervjuer).

Förbättrat resultat utifrån förskoleundersökningen till 65 %.

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

2.3 Stockholmarna upplever att de får god service och omsorg

Stadsdelens invånare ska uppleva att de får god service och omsorg och att verksamheten håller en hög kvalitet. För att uppfylla kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet ska förvaltningen ha en god tillgänglighet till nämndens verksamheter. Insatser för den enskilde ska vara säkrade utifrån handläggning, delaktighet och genomförande. Förebyggande insatser ska erbjudas den enskilde. Barn, unga och vuxna i riskzon upptäcks tidigt och får stöd, huvudsakligen i öppna former. Personer som nämnden har hälso- och sjukvårdsansvar för ska utifrån en individuell bedömning få en säker och ändamålsenlig hälso- och sjukvård inklusive rehabilitering. Den enskilde ska ha möjlighet att leva ett självständigt liv.

Verksamhetsplan Nämnd

Arbetet präglas av en väl förankrad värdegrund och ett gott bemötande samt möjlighet till inflytande och delaktighet för individen utifrån dennes egna förutsättningar.

Nämnden viktigaste prioriteringar för att bidra till kommunfullmäktiges mål om god service och omsorg och för en hög kvalitet i verksamheterna med nöjda brukare och anhöriga utgörs av det arbete, de förväntade resultat och de aktiviteter som beskrivs under respektive nämnmål nedan.

Förvaltningen kommer under 2013 att arbeta vidare med utveckling av kvaliteten inom omsorgsverksamheterna, bland annat genom fortsatt utveckling av resultatbaserad styrning och metoden LEAN, som används för att förbättra och effektivisera arbetssätt och metoder i verksamheten. Arbetet med resultatbaserad styrning är fortfarande i en utvecklingsfas, vilket gör att inte alla parametrar för uppföljning av förväntade resultat har hunnit få nivåer färdiga ännu.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel barn och ungdomar som varit aktuella för insatser inom individ och familjeomsorgen (Utredningstyp BoU eller Vuxen) och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats (inom loF, BoU och Vuxna, 0-19 år)	80 %	80 %	Tertial
Andel enskilda som ökat sin funktionsförmåga inom socialpsykiatrin		tas fram av nämnden	År
Andel personer med insatser inom socialpsykiatrin som är nöjda med hur utredningen av deras behov av stöd genomfördes (loF)	80 %	80 %	År
Andel ungdomar anmälda för brott som tillsammans med föräldrar eller vårdnadshavare kallats till samtal med socialtjänsten inom 48 timmar	100 %	tas fram av nämnden	År
Andel vuxna som varit aktuella för insatser inom individ och familjeomsorgen och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats (loF)	70 %	65 %	Tertial
Andelen försökslägenheter som övergått till eget kontrakt relaterat till totala antalet försökslägenheter i nämnden	10 %	-	År

Verksamhetsplan Nämnd

Box 81, 121 22 Johanneshov, Slakthusplan 4
 Telefon 08-508 14 000 vx, Fax 14 444
 eav@stockholm.se

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel genomförda utredningar enligt DUR inom stöd och service för personer med funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	100 %	tas fram av nämnden	År
Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)		öka	År
Kommentar: Årsmål kan ej anges. Avvaktar resultat från stadens brukarundersökning 2012.			
Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)		öka	År
Kommentar: Årsmål kan ej anges. Avvaktar resultat från stadens brukarundersökning 2012.			
Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att stadens inne och utemiljö är tillgänglig och användbar. (Stöd och service till personer med funktionsnedsättning)		tas fram av nämnden	År
Kommentar: Årsmål kan ej anges. Avvaktar resultat från stadens brukarundersökning 2012.			
Andelen barn och ungdomar med funktionsnedsättning som deltar i fritidsverksamhet. (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)		tas fram av nämnderna	År
Kommentar: Årsmål kan ej anges. Avvaktar resultat från stadens brukarundersökning 2012.			
Andelen personer med funktionsnedsättning som upplever att de har en fungerade bostad (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)		tas fram av nämnden	År
Kommentar: Årsmål kan ej anges. Avvaktar resultat från stadens brukarundersökning 2012.			
Andelen personer med funktionsnedsättning som övergår till lönearbete efter deltagande i dagliga verksamheter enligt LSS eller dagverksamheter enligt SoL (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	0 %	tas fram av nämnden	År

Verksamhetsplan Nämnd

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	91 %	91 %	År
Nöjda brukare - Daglig verksamhet (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	91 %	91 %	År
Nöjda brukare - korttidsboende (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	91 %	91 %	År
Nöjda brukare - LSS-boende, vuxna och barn (Stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	89 %	89 %	År
Andelen nöjda omsorgstagare - biståndsbedömd dagverksamhet (äldreomsorg)	90 %	90 %	År
Andelen nöjda omsorgstagare - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg)	84 %	84 %	År
Andelen nöjda omsorgstagare - vård- och omsorgsboende (äldreomsorg)	84 %	84 %	År
Maten smakar bra - Vård och omsorgsboende (äldreomsorg)	76 %	76 %	År
Måltiden är en trevlig stund på dagen - Vård och omsorgsboende (äldreomsorg)	76 %	76 %	År
Omsorgstagarnas upplevelse av hur de kan påverka hur hjälpen utförs - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg)	75 %	75 %	År
Omsorgstagarnas upplevelse av trygghet - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg)	85 %	85 %	År
Omsorgstagarnas upplevelse av trygghet - vård och omsorgsboende (äldreomsorg)	90 %	90 %	År
KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	
Stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden ska säkerställa att stadens riktlinjer för samverkan mellan förskola, skola och socialtjänst för barn/ungdomar som far illa eller riskerar att fara illa är implementerad i alla förskolor och skolor	2013-01-01	2013-12-31	

Verksamhetsplan Nämnd

 Box 81, 121 22 Johanneshov, Slakthusplan 4
 Telefon 08-508 14 000 vx, Fax 14 444
 eav@stockholm.se

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Vidta åtgärder för att förebygga och arbeta för att minska narkotikaanvändningen	2012-01-01	2013-12-31
Stadsdelsnämnderna ska i samråd med bostadsbolagen inventera möjligheten att bygga om/ omvandla befintliga byggnader till gruppboende eller serviceboende.	2013-01-01	2013-12-31
Stadsdelsnämnderna, exploaterings- samt stadsbyggnadsnämnden ska i samråd med varandra i tidigt skede planera för omsorgslägenheter i stadsutvecklingsområden.	2013-01-01	2013-12-31
Säkerställ att nämnderna beställer de gruppboende som behövs.	2013-01-01	2013-12-31
Förstärka arbetet med att erbjuda kollo. Både riktade insatser och generellt tillgängliggöra informationen. Möjligheten till anmälan ska finnas digitalt och manuellt.	2013-01-01	2013-12-31
Nämnderna och stadens bolag ska beakta barnperspektivet och säkerställa barnens rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention	2013-01-01	2013-12-31
Stadsdelsnämnderna ska strukturerat arbeta med att förbättra brukarnas nöjdhet	2013-01-01	2013-12-31
Stadsdelsnämnderna ska säkerställa att äldreomsorgens myndighetsutövning och kommunala utförare arbetar i enlighet med Stockholms stads värdegrund och värdighetsgarantier	2013-01-01	2013-12-31
Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utveckla principer och metoder för uppföljning och styrning inom äldreomsorgen	2013-01-01	2013-12-31

NÄMNDMÅL:

1. Tillgängligheten till nämndens verksamheter är god

Styrdokument "Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2011-2016" ligger till grund för förvaltningens arbete kring förbättrad tillgänglighet. Vägledande för programmet är FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, inriktningsmålen för den nationella handlingsplanen 2011-2015 samt stadens Vision 2030. Programmet omfattar sju mål om ökad tillgänglighet och delaktighet inom förvaltningens alla verksamhetsområden som syftar

Verksamhetsplan Nämnd

Box 81, 121 22 Johanneshov, Slakthusplan 4
 Telefon 08-508 14 000 vx, Fax 14 444
 eav@stockholm.se

www.stockholm.se

till det övergripande målet "I Stockholms stad ska alla ha tillgång till och kunna delta på lika villkor i samhällets gemenskap".

Ett antal aktiviteter kopplade till målen i programmet genomförs under året. Aktiviteterna har tagits fram i samarbete med rådet för funktionshinderfrågor och ligger under olika nämndmål i verksamhetsplanen. Även en del indikatorer är kopplade till programmet. Uppföljningen av aktiviteterna sker i samband med verksamhetsberättelsen och förankras i rådet för funktionshinderfrågor.

Förvaltningens service på Slakthusplan är tillgänglig för personer med funktionsnedsättning. Den fysiska miljön är anpassad för personer i rullstol och permobil. Vidare är tre lokaler, bland annat den där nämnden sammanträder, utrustade med hörselslinga. Förvaltningen anlitar döv- och språktolkar vid behov.

Förvaltningens telefonpolicy är vägledande för alla anställda, för att en hög service och god tillgänglighet ska hållas.

Förskole- och fritidsverksamhet

Förskolebyggnaderna har över lag god tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning. De flesta är enplansbyggnader med ramper och i de fall byggnaden har flera våningar finns hiss. På alla permanenta förskolor finns handikapptaletter. För uppkomna behov hos barn eller förälder görs punktinsatser såsom kontrastmålning och ändring av höjd på handfat.

Uppdaterad information om förskolorna finns på jämför service och samtliga har egna hemsidor. Informationsbroschyr till föräldrar om flerspråkighet finns översatt till ett flertal språk. I kontakten med föräldrar används alltid tolk vid behov.

Alla fritidsgårdar och parklekar utom Årsta är tillgängliga för funktionsnedsatta. I den fritidsgård som har en liten trappa finns en hiss som kan användas vid behov. Handikapptaletter finns. I personalgruppen finns personer med språkkunskaper från en mängd olika länder. Till enstaka föräldramöten beställer man tolk.

Individ- och familjeomsorg

I den brukarundersökning som genomfördes i september 2012 kan konstateras att tillgängligheten till individ- och familjeomsorgens verksamheter kan förbättras. Verksamheterna som ligger utanför huvudkontoret på Slakthusplan bör förses med tydliga skyltar. Alla medarbetare lämnar ut sina direktnummer för att på så sätt öka tillgängligheten för brukarna/klienterna.

Broschyrer som beskriver avdelningens verksamheter och metoder delas ut till berörda eller kan hämtas i receptionen.

Beställare inom äldreomsorg, omsorg om funktionsnedsatta samt socialpsykiatri

Verksamhetsplan Nämnd

De som kontakter myndighets- och omsorgsverksamheter för personer med funktionsnedsättning ska uppleva att de bemöts med respekt och att det är lätt att nå personalen.

Vid nybyggnation ses möjligheten till inrättande av bostäder för funktionshindrade över utifrån uppskattat behov. Tillgänglighetsaspekter beaktas alltid vid både om- och nybyggnation.

Informationsbroschyrer på olika språk finns och lättläst information publiceras via stadens webbsida. För att ytterligare kunna tillgodose behovet av information används tolk när så bedöms nödvändigt. Samtliga verksamheter ska i sitt arbete beakta de aktiviteter som är fastställda enligt programmet för delaktighet för personer med funktionsnedsättning.

Egen regi inom äldreomsorg, omsorg om funktionsnedsatta samt socialpsykiatri

Verksamheterna ska vara lätta att komma i kontakt med och ändamålsenlig information ska ges på lättläst svenska. De lokaler som används inom äldreomsorgen är anpassade för personer med olika funktionsnedsättningar. Tillgänglighetsaspekter beaktas alltid vid om- och nybyggnation. En syn/hörselinstruktör finns som ger stöd och råd till personer med syn/hörselnedsättning. Behovet av anpassade hjälpmedel beaktas då det uppstår. Informationsbroschyrer på olika språk finns och lättläst information publiceras via stadens webbsida. För att ytterligare kunna tillgodose behovet av information används tolk när så bedöms nödvändigt. I vissa fall kan behovet även tillgodoses genom anhöriganställning för utförandet av beviljat bistånd.

Förväntat resultat

Samtliga verksamheter beaktar programmet för delaktighet i sin verksamhetsutövning i syfte att möjliggöra för alla att delta på lika villkor i samhällets gemenskap.

Barn och ungdomar i närområdet känner till fritidens verksamheter.

Barn och ungdomar oavsett förutsättningar har möjlighet att besöka fritidens lokaler.

Ungdomar, föräldrar och samverkanspartners har lätt att komma i kontakt med fältverksamheten.

Brukarna upplever att de får ett bra bemötande och att det är lätt att komma i kontakt med verksamheten och dess medarbetare.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
----------------------	------------	-----------

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Bärbar hörselslinga ska införskaffas och användas vid de mötesforum som genomförs i lokaler som saknar detta. Information om att bärbar hörselslinga finns ska framgå av inbjudan	2013-01-01	2013-12-31
Förvaltningen ska utforma populärversionen av verksamhetsplanen i lättläst	2013-01-01	2013-12-31
Programmet om delaktighet för personer med funktionsnedsättning ska fortlöpande förankras inom förvaltningens verksamheter.	2013-01-01	2013-12-31
Skriftlig information som förvaltningen utformar ska ses över och anpassas till lättläst	2013-01-01	2013-12-31
Utifrån Boverkets checklista för Enkelt avhjälpna hinder ska åtgärder vidtas inom de lokaler som förvaltningen rör över	2013-01-01	2013-12-31

NÄMNDMÅL:**2. Insatser för den enskilde är säkrade utifrån handläggning, delaktighet och genomförande***Individ- och familjeomsorg*

Under 2013 kommer förvaltningen att ha fokus på uppföljning. Förvaltningen kommer att stödja enheterna att följa upp sina åtaganden och kontrollera att handläggningen är korrekt vad gäller rättsäkerhet, delaktighet och likställighet som ett led i att utveckla kvaliteten i arbetet. Evidensbaserade metoder såsom BBIC och ASI kommer att användas för att säkerställa en hög kvalitet på utredningarna.

Barn, ungdomar och deras vårdnadshavare, som är aktuella för utredning, ska vara delaktiga i att lägga upp en utredningsplan tillsammans med socialsekreteraren. Utredningsplaner ska finnas i alla ärenden där utredning inleds.

Det ska finnas en genomförandeplan i alla ärenden där beslut om insats fattats. Beställningen från de myndighetsutövande enheterna är en utgångspunkt för genomförandeplanen som klienten/brukaren och handläggaren skriver tillsammans. Syftet med genomförandeplanen är att skapa en tydlig struktur för genomförandet dvs. vilka delmål/mål det finns för insatsen och hur de ska genomföras och följas upp.

Vid utredningar och arbetsplaner som görs gällande försörjningsstöd skall den enskildes syn på sin situation finnas dokumenterad. Enheten för arbete och försörjning planerar att under nästa verksamhetsår utveckla

brukarinflytandet i verksamheten genom att skapa ett brukarråd som består av försörjningsstödttagare. Målsättningen är att utveckla arbetet tillsammans med klienterna.

Beställare inom äldreomsorg, omsorg om funktionsnedsatta och socialpsykiatri

Alla utredningar som görs inom omsorgen för funktionsnedsatta och socialpsykiatri ska genomföras inom utrednings-/bedömningsinstrument DUR och ske på ett rättssäkert sätt.

Utredningarna inom äldreomsorgen, omsorgen om funktionsnedsatta och socialpsykiatri ska innehålla information om brukarens egen syn på sin livssituation. Brukaren ska vara delaktig i utredningen.

Inom myndighetsutövningen kommer fokus även fortsättningsvis att läggas på vidareutveckling av arbetet med målformulering i samband med beställning av insats. I detta ingår att säkra att beskrivningen av utförandet i upprättad genomförandeplan överensstämmer med beställningen av bistånd.

Medarbetarna inom beställaravdelningen erbjuds utbildningsinsatser utifrån behov och deltar i de kompetensutvecklingsinsatser som centrala instanser tillhandahåller. Stort fokus kommer att läggas på utvecklingen av arbetet med avtals- och verksamhetsuppföljningar och kvalitetsmätning på individnivå. Uppsökande verksamhet till personer 80 år och däröver kommer att utvecklas ytterligare för att så många som möjligt ska erhålla information om äldreomsorgens insatser samt säkerhetsarbete och förebyggande verksamheter.

Biståndshandläggarna fortsätter att arbeta med att uppmärksamma brukare som kan vara utsatta för våld från personer i sin närhet.

Handläggningssystemet DUR tillämpas i ökad utsträckning. I DUR ingår även frågor kring våldutsatthet, vilket innebär att identifiering av våldsutsatta personer.

Egen Regi inom äldreomsorg, omsorg om funktionsnedsatta och socialpsykiatri

Arbetet med att utveckla dokumentationen fortsätter. Alla brukare ska ha en uppdaterad genomförandeplan där sociala aktiviteter beskrivs. Uppföljning av att brukaren är nöjd med hur planerade insatser utförs kommer att följas upp på ett mer strukturerat sätt. Inom socialpsykiatri och funktionsnedsatta kommer DUR modellen att användas för det.

Stödet till anhöriga och samverkan med frivilliga organisationer fortgår. Under 2013 kommer kompetensutveckling att ske inom demens, anhörigstöd samt vård i livet slutskede. Medarbetare kommer även att ges möjlighet att få läsa in grundutbildning till vårdbiträde/undersköterska inklusive språkutbildning vid behov samt språklyft som anordnas av staden.

Inom Stureby vård- och omsorgsboende ska ett Praktikcentrum utvecklas inom ramen för projektet KISAM. Det innebär att praktikanter (sjuksköterskor, sjukgymnaster, arbetsterapeuter) från Karolinska institutet bereds praktik och syftar till att följa aktuell forskning och trygga framtida rekrytering av dessa yrkeskategorier. Samverkan med gymnasieskolor fortsätter genom att ta emot praktikanter. Sommarungdomar tas emot inom samtliga verksamhetsområden.

Förväntat resultat

I brukarundersökningen för individ- och familjeomsorgen ska en högre andel än i 2012 års undersökning:

- känna till hur lång tid utredningen ska ta
- ha fått beslut som de förstår
- känna till överklagandeprocessen

Ingen kritik riktas mot handläggningen från tillsynsmyndigheter inom individ- och familjeomsorgen av ärenden handlagda under 2013.

Brukarna inom äldreomsorgen upplever att de är delaktiga vid utredningen.

Personer med funktionsnedsättning upplever att de kan påverka insatsernas utformning.

Brukaren är delaktig i planeringen och uppföljningen av sina insatser, samt vet hur och när insatserna ska utföras.

Måluppfyllelse på samtliga indikatorer som fastställts av kommunfullmäktige.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Enheterna ska säkerställa att den enskilde haft möjlighet att vara delaktig vid utformandet av insatserna	2013-01-01	2013-12-31
Enheterna ska säkerställa att genomförandeplanerna är uppdaterade och hålls aktuella	2013-01-01	2013-12-31
Arbetet inom förvaltningens enheter ska präglas av en väl förankrad värdegrund	2013-01-01	2013-12-31
Enheterna ska ha en aktiv dialog om bemötande.	2013-01-01	2013-12-31

NÄMNDMÅL:**3. Förebyggande insatser erbjuds den enskilde. Barn, unga och vuxna i riskzon upptäcks tidigt och får stöd, huvudsakligen i öppna former.***Förskola*

De sex öppna förskolorna leds av en och samma enhetschef (organisatoriskt tillhör de Hagsätra förskolor) och arbetet med att utveckla dem fortsätter. Öppettiderna kommer att utökas totalt sett och en av dem ska HBT-certifieras under året. Under hösten 2012 var det premiär för finska eftermiddagar i öppna förskolan i Stureby. Varannan tisdag finns en finsktalande förskollärare på plats för att erbjuda pedagogisk verksamhet riktad till finsktalande barn i åldern 0-5 år som kommer i sällskap med förälder eller annan vuxen. Där finns bland annat möjlighet att sjunga finska barnsånger och träffa andra föräldrar.

I samverkan med individ- och familjeomsorgen har avdelningen förskola och fritid tagit fram en konkret och utförlig "handlingsplan för barn som misstänks fara illa". Det är ett tydligt och informativt material som ska hjälpa förskolans medarbetare att få ökade kunskaper, ge dem redskap i arbetet och att inse sin egen stora betydelse för barnens bästa. Materialet innefattar även "våld i nära relationer". Handlingsplanen som kommer att implementeras under 2013 riktar sig till alla anställda inom förskolan och har till syfte att förbättra upptäckandefrekvensen av barn som far illa genom att öka kompetensen kring dessa frågor hos pedagoger, förskolechefer och förvaltning.

Utifrån goda resultat i Rågsved kommer projektet FIF (föräldrastöd i förskolan) att utvidgas till att gälla alla förskolor i stadsdelsområde under 2013. Målsättningen med samverkan är att arbeta för förståelse, stöd och hjälp till föräldrar med barn i behov av stöd eller där barn bevittnat våld och där de som arbetar på förskolan inte når fram till föräldrarna med sin oro för barnen. Det handlar exempelvis om konkret stöd till föräldrar i olika situationer kring hur man bekräftar barn, hur man får struktur och hur man kan undvika konflikter i vardagen. Arbetet ska också genom utbildning och handledning till personalen leda till en utveckling av arbetet i förskolan kring "barn i behov av särskilt stöd" och även till ett effektivare resursutnyttjande.

Förvaltningen kommer att erbjuda föräldrar omsorg om barnen på obekväma arbetstid dvs kvällar, nätter och helger i de fall föräldern annars riskerar att förlora möjligheten att försörja sig.

Fritidsverksamhet

Barn och ungdomar ska erbjudas stimulerande och utvecklande aktiviteter inom fritiden. De ska få möjlighet att utveckla sina fritidsintressen, pröva på för dem nya aktiviteter, erbjudas läxhjälp och uppleva en trevlig social

samvaro. Verksamheternas innehåll, utveckling och i viss mån öppettider ska bygga på delaktighet från barnen/ungdomarna. Droganvändning och annat destruktivt beteende ska motverkas och en trevlig miljö, meningsfulla aktiviteter och en förtroendefull nära kontakt med personalen ska bidra till att förebygga riskbeteenden.

Verksamheterna ska verka för inkludering av funktionsnedsatta barn och ungdomar och vissa särskilda aktiviteter planeras också för dem. Antalet aktiviteter för denna grupp ska öka under 2013.

I samarbete med Idrottsförvaltningen utökar fritiden möjligheterna till idrottsaktiviteter för ungdomar i åldern 12-17 år. Den organiserade spontantidrotten sker i Bandhagshallen under lördagskvällar. Där finns tillgång till två hallar, vilket ger möjlighet till ett brett utbud av aktiviteter. Även fortsättningsvis kommer förvaltningen att prioritera aktiviteter under fredag-kvällar och lördagskvällar då dessa är så kallade riskkvällar för ungdomar i målgruppen.

Till skolloven planeras extra aktiviteter utöver de ordinarie med ett blandat utbud av lek, idrott, kultur och utflykter och förvaltningen kommer liksom tidigare år att anordna läger- och dagverksamheter.

Personalen ska samverka med föräldrar, fältassistenter, skolorna i närområdet, socialtjänsten och polisen för att olika kompetenser och resurser i frågor som berör barn och ungdomar ska tas tillvara.

Inför 2013 sker en omorganisation av fritiden. Verksamheterna inom de tre nuvarande enheterna som drivs i egen regi delas upp så att de bildar två enheter i stället (fritid 3 och fritid 4). Parkleken Rågdalen i Rågsved som drivs i privat regi kommer att återgå i egen regi då avtalet löper ut den 30 november 2013.

Fältgruppen

Fältassistenter ska arbeta uppsökande och förebyggande i miljöer där ungdomarna vistas. De ska i sitt arbete prioritera tidiga insatser och skapa goda relationer till ungdomarna. Samverkan ska ske med föräldrar, fritidsgårdar, skola, polis socialtjänst och föreningar. Vid misstanke om missbruk eller annat destruktivt beteende ska fältassistenter ha kontakt med ungdomarna, stödja och informera dem och deras föräldrar om vilka möjligheter till hjälp som finns samt förmedla kontakter. Arbetet ska finnas dokumenterat av fältgruppen och innefatta statistik. Kunskaper från det uppsökande arbetet ska förmedlas till relevanta samverkanspartners.

Fältassistenter är delaktiga i sociala insatsgrupper (SIG), som har varit ett projekt under 2012 och kommer att fortsätta under 2013. Fältgruppen kommer även fortsättningsvis att göra djupstudier i prioriterade delar av stadsdelsområdet. Syftet med studierna är att skapa kontakter, analysera och kartlägga behov och brister. Utifrån detta ska man dokumentera och informera relevanta samverkanskontakter.

Individ- och familjeomsorgen

Individ- och familjeomsorgen ska prioritera det förebyggande arbetet för att tidigt fånga upp barn och ungdomar som far illa eller befinner sig i riskzonen. Genom att arbeta utifrån risk- och skyddsfaktorer ökar möjligheterna att tidigt upptäcka dessa barn och ungdomar. Samverkan med förskola, skola och polis utgör grunden för en tidig upptäckt. Tillsammans med förskolan arbetar socialtjänsten med insatser som riktar sig till personal inom förskolan som känner oro för vissa barn och där familjebehandlare kan gå in och stödja såväl föräldrar som personal. Ett skolförebyggande arbete sker vid några skolor i området för så kallade hemmasittare. Insatsen syftar till att länka samman lärare, elevvårdspersonal, föräldrar och familjebehandlare för att få eleven att fortsätta i skolan igen. Svårigheterna för eleven kan vara komplexa och det gäller att komma in tidigt så att eleven inte ska utveckla större problem. Forskningen visar att en god skolgång är en av de främsta skyddsfaktorerna.

Erfarenheterna från arbetet med sociala insatsgrupper (SIG) inom ramen för Söderortsvisionen bör tillvaratas i den reguljära verksamheten under 2013.

Alla enheter inom avdelningen för individ- och familjeomsorg kommer under 2013 ha ett gemensamt åtagande kring målgruppen "barnfamiljer med behov av socialtjänstens stöd". En viktig framgångsfaktor i detta arbete är samverkan såväl inom avdelningen, mellan avdelningarna som externt. Ett nära samarbete mellan mottagningssektionen inom barn och ungdom och öppenvården är viktig för att insatserna ska få effekt så tidigt som möjligt och för att familjerna ska få stöd.

Ett utvecklingsarbete har påbörjats mellan utredningsenheterna för barn och unga och vuxenenheten för att tidigt identifiera föräldrar som har behov av stöd för sitt missbruk.

Även barn som lever i familjer som under långa tider haft försörjningsstöd uppmärksammas.

Stockholmsenkäten är en grund för det fortsatta preventiva arbetet när det gäller ungdomar och utgör ett viktigt planeringsunderlag för det förebyggande arbetet. Tidiga insatser när det gäller ungdomars tobaks- och alkoholvanor har även effekt på ungdomars användning av narkotika. Genom tillsyn och informationsinsatser minskar tillgängligheten till tobak och folköl. Det förebyggande arbetet bedrivs i samverkan med föräldrar, andra verksamheter och huvudmän som kommer i kontakt med ungdomar. Antilångningskampanjer genomförs i samband med större helger.

Alla föräldrar i stadsdelsområdet som har barn i åldern 3-12 år har fått en inbjudan att delta i en föräldrastödsutbildning, "ABC – föräldrastöd". Förvaltningen kommer löpande under året att utbilda gruppleddare som kan hålla i föräldragrupporna. Vidare kommer föräldrautbildningen Komet för barn och ungdomar i åldern 3-17 år att erbjudas.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd kommer den 1 mars 2013 ta över huvudmannskapet för ungdomsmottagningen vid Gullmarsplan. Mottagningen är numera även öppen på lördagar.

Förväntat resultat

Barn- och ungdomar i riskzon upptäcks tidigt, får hjälp och länkas till relevanta samarbetspartners.

Samverkanspartners har utifrån fältgruppens arbete kännedom om trender, uttryck och ungas levnadsförhållanden.

Andelen öppenvård i förhållande till institutionsvård ska öka.

NÄMNDMÅL:

4. Personer, som nämnden har hälso- och sjukvårdsansvar för, får utifrån en individuell bedömning en säker och ändamålsenlig hälso- och sjukvård inklusive rehabilitering

Stadsdelsnämnden har hälso- och sjukvårdsansvar (upp till sjuksköterskenivå) inom vård- och omsorgsboende, servicehus, dagverksamhet för personer med demenssjukdom och gruppboende för personer med psykisk funktionsnedsättning. Från och med 2013 kommer kommunen även att ta över hälso- och sjukvårdsansvaret för ungdomsmottagningen på Gullmarsplan från landstinget, efter särskilt beslut. För daglig verksamhet och gruppboende för personer med fysisk funktionsnedsättning har kommunen det formella ansvaret, men insatserna utförs efter överenskommelse av landstinget. Arbetet med att utveckla metoder för tillämpning av de nationella demensriktlinjerna fortgår.

Förvaltningen ser även att samverka med landstinget ytterligare behöver vidareutvecklas inför att landstingets hemsjukvård övergår till kommunen år 2015. Ett huvudmannskap borde underlätta stöd och överföring av information för teamet kring den äldre.

Som ett led i att säkerställa en säker och ändamålsenlig hälso- och sjukvård inklusive rehabilitering kommer ansvaret för MAS och MAR verksamma inom östra söderort att samordnas av förvaltningen och ingå i beställaravdelningens stab.

Förväntat resultat

Måluppfyllelse enligt angivna indikatorer för HSL.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
----------------------	------------	-----------

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Berörda enheter (servicehus och vård- och omsorgsboende) ger varje person en individuell bedömning med fokus på ADL, funktionsbedömning och riskbedömning gällande fall, undernäring och trycksår samt årlig läkemedelsgenomgång enligt "Rutinerna för den äldres hälsa och välbefinnande".	2013-01-01	2013-12-31

NÄMNDMÅL:**5. Den enskilde har möjlighet att leva ett självständigt liv***Individ- och familjeomsorgen*

Tillgång till en bostad är fundamental för att kunna leva ett självständigt liv. Antalet försöks- och träningslägenheter behöver öka samt möjligheten att ta över förstahandskontrakt. Det har blivit svårare att bli godkänd som hyresgäst då kraven för att bli godkänd har ökat.

Förvaltningen kommer att fortsätta sitt vräkningsförebyggande arbete i enlighet med den under 2012 framtagna handlingsplanen för att förebygga avhysningar.

Beställare inom äldreomsorg, omsorg om funktionsnedsatta och socialpsykiatri

Den enskilde ska ha möjlighet att leva ett självständigt liv och ha möjlighet att bo kvar i eget boende. Förebyggande insatser ska erbjudas den enskilde.

Äldre och personer med funktionsnedsättning ska stärkas till att kunna leva ett självständigt liv utifrån sina förutsättningar. Behovet av anpassade hjälpmedel beaktas för att främja den enskildes möjlighet att vara självständig. Beprövade utredningsmetoder som till exempel DUR omfattar en kartläggning av livssituationen som tydliggör behovet av stöd och service och utgör ett adekvat beslutsunderlag.

Inom ramen för den uppsökande verksamhet som äldreomsorgen bedriver kan vägledning ges om de faktorer som är av betydelse för en bra ålderdom och vilket stöd som kommunen kan tillhandahålla om hälsotillståndet förändras. Här ingår vikten av bra kosthållning. Äldre bjuds in till riktade utbildningar för hur man själv kan förbereda sin situation och bli medveten om det egna ansvaret.

Insatserna som ges ska syfta till att främja jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet. Handläggarna ska även informera om andra samhällsorgan och organisationer som erbjuder insatser, stöd etc. som kan stärka den enskilde att leva som andra. Möjligheter för utträde på den reguljära arbetsmarknaden för personer som har daglig verksamhet enligt LSS ska tas tillvara.

Avlastning på korttidsboende erbjuds för personer som vårdar närstående i hemmet inom servicehusen Enskededalen och Rågsved. Parboende kan tillhandahållas inom vård- och omsorgsboende och servicehus för de som så önskar. Genom den uppsökande verksamhet som bedrivs och biståndshandläggarens information ges vägledning om de stödinsatser som finns att tillgå och som kan bidra till kvarboende i det egna hemmet.

Äldreomsorg i egen regi

Personalen inom äldreomsorgen tillämpar ett vardagsrehabiliterande förhållningssätt, dvs. låter den äldre göra det den klarar själv och stödjer de moment den äldre inte klarar. För att möjliggöra detta bör vid behov inledningsvis tid finnas för ledsagning till de öppna dagverksamheter som finns i stadsdelen. Volontärverksamheten och fixartjänst fortsätter. Ett utegym i Högdalen blir klart under året. Den gymnastiksal som finns inom Rågsveds servicehus kommer även att användas som ett seniorgym.

Stort fokus kommer att läggas på att utveckla dialogen med den äldre/dennes närstående och förbättra möjligheten att vara delaktig i planeringen och utförandet av de insatser som beviljats. För att ta reda på äldres förväntningar på äldreomsorgen inbjuds äldre till fokusgrupper inom alla verksamheter inom egen regi. Här förs dialog om enhetens åtaganden, utvecklingsområden utifrån resultatet av stadens brukarundersökning och synpunkter inhämtas för att utveckla rätt områden i verksamheten.

Tillsammans med landstinget fortsätter det påbörjade arbetet med att utveckla metoder för hur de nationella demensriktlinjerna ska tillämpas inom enheterna. I samverkan med stadsdelarna Farsta och Skarpnäck anordnas mötesplats för finsktalande äldre en gång per månad fördelat mellan stadsdelarna. Arbetet med kostfrågorna fortsätter och möjligheten att träffas och laga mat tillsammans undersöks. Sommarkollo på Gålö fortsätter och möjligheten att erbjuda dagsutflykter under hela året likaså. Utevistelse och promenader erbjuds till alla brukare efter önskemål.

Heminstruktörerna kommer att organiseras regionvis under året för att ge möjlighet till metod- och kvalitetsutveckling.

Omsorg om funktionsnedsatta i egen regi

Personer med funktionsnedsättning ska stärkas till att kunna leva ett självständigt liv utifrån sina förutsättningar. Insatserna som ges ska syfta till att främja jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet. Möjligheter för utträde på den reguljära arbetsmarknaden för personer som har daglig verksamhet enligt LSS ska tas tillvara.

Medarbetare inom omsorgsverksamheterna ska ha kännedom om hjälpmedel samt stötta den enskilde i kontakten med andra samhällsorgan och organisationer. Personalen ska arbeta hälsofrämjande genom att motivera till en hälsofrämjande livsstil såsom bra kost och regelbunden

motion. Medarbetare erbjuds fortsatt kompetensutveckling via projektet Carpe 2.

Socialpsykiatri i egen regi

Implementering av samtalsmetoden Motiverandesamtal (MI) fortsätter. Alla medarbetare som gått grundkursen ska stöttas av enhetens MI-coacher att börja arbeta med metoden. Projektet Single System Design (SSD) avslutas i mars 2013 och utifrån de resultat som forskningsrapporten visar fortsätter utvecklingen av arbetssättet med metoden i boendestödet. SSD har bytt namn till Målinriktad och systematisk utvärdering av insatser för enskilda personer (MOS). Inom sysselsättningen fortsätter utvecklingsarbetet utifrån metoden Supported Employment (SE) och Individual support and placement (IPS).

Förväntat resultat

Antalet vräkningar minskar.

Andel vuxna som varit aktuella för insatser inom individ- och familjeomsorgen och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats ökar.

Äldre upplever att de har en fungerande vardag.

Brukaren upplever att han/hon får bekräftelse i sin vardag.

Brukaren upplever ett socialt sammanhang.

Brukaren tycker måltiden är en trevlig upplevelse och att maten är god.

Brukaren bibehåller och/eller utvecklar sina förmågor så länge så möjligt.

Brukaren har hjälpmedel som möjliggör ett självständigt liv.

Måluppfyllelse på samtliga indikatorer fastställda av kommunfullmäktige.

Goda resultat kring relaterade frågor i stadens brukarundersökning.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Boendemiljön för den enskilde ska fortlöpande säkerställas inom förvaltningens verksamheter	2013-01-01	2013-12-31
I samband med nybyggnation ska förvaltningen beakta behovet av bostäder för personer med funktionsnedsättning	2013-01-01	2013-12-31

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ska vara behjälplig vid ansökan om bostadsanpassning	2013-01-01	2013-12-31
Brukare på vård- och omsorgsboendena ska erbjudas regelbunden utevistelse	2013-01-01	2013-12-31

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

2.4 Stockholms stad är en attraktiv arbetsgivare med spännande och utmanande arbeten

Förvaltningen bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att erbjuda attraktiva arbetsplatser med gott ledarskap, en god arbetsmiljö, dialog och medskapande samt brukaren i fokus.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi (alla nämnder/bolag)	600 st	öka	År
Aktivt Medskapandeindex	81	öka	År
Andel medarbetare på deltid som erbjuds heltid	20 %	öka	År
Chefer och ledare ställer tydliga krav på sina medarbetare	71 %	öka	År
Medarbetare vet vad som förväntas av dem i deras arbete.	93 %	öka	År
Sjukfrånvaro (alla nämnder/bolag)	5,5 %	4,4 %	Tertial

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen ska i samråd med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna se över och utveckla stadsgemensamma principer och metoder för rekrytering, kompetensutveckling och karriärvägar för förskolans personal	2013-01-01	2013-12-31

NÄMNDMÅL:

Förvaltningens verksamheter är attraktiva arbetsplatser

Ett gott ledarskap och en god arbetsmiljö är viktiga förutsättningar för effektiva och samtidigt trivsamma arbetsplatser där arbetet med brukaren är i fokus. Förvaltningen fortsätter därför under nästa år att vidareutbilda

Verksamhetsplan Nämnd

biträdande enhets- och sektionschefer genom det interna utvecklingsprogrammet som består av tre delar: jag som ledare, kunskap om förvaltningen och chefs och ledarverktyg.

Genom stadens medarbetarenkät och det index som kallas aktivt medskapandeindex samt via den psykosociala skyddsronden får förvaltningen bra kunskap om vad verksamheterna behöver förbättra och arbeta med för att skapa en god arbetsmiljö.

För att utveckla informationsutbyte, delaktighet och verksamhetsplanering fortsätter förvaltningen med en nära samverkan med de fackliga parterna. Utvärderingen av samverkansavtalet ger bra insyn i hur avtalet fungerar och det är en ständig process att utveckla dialogen och samverkan. Tillsammans med fackliga parter har förvaltningen skapat två temagrupper, dels jämställdhet och mångfald, dels sjukfrånvaron. Syftet är att med gemensamma krafter försöka hitta goda exempel och bra arbetssätt. Arbetet fortsätter även med att utveckla förskolelokalerna i ett nära samarbete med berörda fackliga organisationer.

En 3-årig jämställdhets- och mångfaldsplan för åren 2013-2015 bifogas verksamhetsplanen. Arbetet med att skapa jämställda och toleranta arbetsplatser både utifrån brukarperspektiv men även internt fortsätter.

Förvaltningen har under flera år arbetat intensivt för att sänka sjukfrånvaron. Det som syns i nuläget är att den långa sjukfrånvaron har minskat medan den korta stiger i sakta takt. Idag är sjukfrånvaro 6,7 % (september 2012). Under 2013 kommer förvaltningen att flytta fokus och arbeta mer med de tidiga, korta sjukskrivningarna, för att kunna sätta in insatser tidigare i rehabkedjan. Begreppet frisknärvaro kommer att introduceras under året.

Arbetet med att erbjuda heltidstjänst för tillsvidareanställda medarbetare som idag har deltid pågår och kommer att fortsätta under 2013.

Personal och kompetensplanering

Förvaltningen har per juni månad 2012 strax över 2 000 tillsvidareanställda och 2 140 helårsanställda. De visstidsanställda, exklusive timanställda, utgör ca 200 personer.

Det betyder att antalet tillsvidareanställda har minskat med ca 100 personer jämfört mot december 2011. Det är främst inom egen regi som antal anställda har minskat, i och med övergången av Årsta vård- och omsorgsboende och socialpsykiatri till privat entreprenör. Andelen tillsvidareanställda som arbetar heltid är 82,1 %. 12 % av de tillsvidareanställda är över 60 år, vilket utgör ca 200 personer, och utav dessa är 60 personer över 65 år.

Förvaltningen har nyrekryterat 43 personer under första halvåret 2012 och 235 personer har slutat sin anställning. Den största anledningen till att anställda har slutat är upphandlingarna inom äldreomsorgen och

socialpsykiatrin. Upphandlingarna ger också en större intern rörlighet med konsekvensomplaceringar som följd. Möjligheterna att rekrytera är goda inom de flesta yrken, dock försvårar tillgången på förskollärare uppdraget att hålla andelen förskollärare på rätt nivå.

Förskola och fritid

Enskede-Årsta-Vantör kommer under de närmaste åren att få ökad inflyttning till stadsdelen. Behovet av utbildad personal inom förskolan kommer att öka ytterligare och stadsdelen arbetar med att kompetensutveckla delar av befintlig personal samt med att nyrekrytera. 11,7 % av förskollärarna är 61 år fyllda eller äldre och kommer inom de närmaste åren att gå i pension. Av 46 förskollärare som är över 61 år är det 12 personer som har en ålder över 65 år och fortfarande är kvar i anställning. För att nå upp till målet 42 % förskollärare behövs ytterligare cirka 43,5 tillsvidareanställda utifrån nuläget. Enligt prognosen ser förvaltningen inget behov av att avveckla personal inom förskola och fritid. Behovet av omställning bedöms heller inte bli aktuellt.

För att stärka kompetensen och säkra framtida behov av stadsdelens förskollärare erbjuds ett begränsat antal barnskötare med lång erfarenhet distansutbildning till förskollärare. Utbildningen sker utifrån stadens prioriteringar. Barnskötare som saknar formell kompetens i sitt yrke kan erbjudas en särskild utbildning och för de barnskötare som behöver fördjupning finns en sådan att söka.

Staden erbjuder rekryteringsutbildning för förskollärare som är intresserade och bedöms lämpliga att bli chefer. Biträdande förskolechefer erbjuds utvecklings- eller utbildningsprogram för att stärkas i sin ledarroll och på sikt eventuellt bli aktuella som enhetschefer.

Enligt de nya kraven på lärarlegitimation och för att säkra kompetensen hos stadsdelens förskollärare utbildas lärare/förskollärare i mentorskap via universitetet.

Totalt minskar sjukfrånvaron inom förskola och fritid. Den totala sjukfrånvaron under september månad har sjunkit med över en procentenhet jämfört med samma tid föregående år. Trenden visar på att den fortsättningsvis kommer att minska ytterligare då man bland annat aktivt arbetar med tydliga rutiner och att uppmärksamma enheterna på detta. Förskolorna erbjuder även friskvårdsrabatter och aktiviteter som finns inom stadsdelen.

Egen regi

Fördelningen kvinnor och män är ungefär 80/20 inom avdelningen egenregi. Åldersstrukturen visar att avdelningen har många medarbetare i åldersvallet 50-59 år och inom vissa befattningar, t ex sjuksköterskor är 28 % idag över 60 år. Som ett led i planeringen för de kommande pensionsavgångarna har avdelningen (Stureby vård- och omsorgsboende) startat ett praktikcentrum i samarbete med Karolinska institutet. Praktikcentrum erbjuder ett fyrtiotal praktikplatser för studerande sjuksköterskor, sjukgymnaster och arbetsterapeuter. Ett annat samarbete har inletts med Åsö gymnasium för att kunna ta emot elever från vård- och omsorgsutbildningen. Andra sätt att locka framtida medarbetare är att erbjuda stadens ungdomar arbete under lov och helger, något som kommer att utökas under 2013.

Vid avdelningen pågår en inventering av kompetensen hos samtliga medarbetare för att kunna uppmärksamma om t ex extra språkutbildning behövs. Andra pågående kompetensutvecklingsinsatser är kurser i dokumentation, demensvård, kosthållning och grundutbildningar i vård- och omsorg.

Avdelningen för egen regi kommer att arbeta med att införa en förändringsinriktad samtalsmetod, MI – Motivational Interviewing - ett personcentrerat förhållningssätt som används för att skapa förutsättningar för förändring. Metoden ger ökad förståelse för problem, motiverar brukaren att på egen hand se möjligheter, vilja hitta lösningar och på så vis nå uppsatta mål.

I slutet av 2013 kommer avdelningen att få ca 55 nya medarbetare då Enskede Nya servicehus kommer tillbaka i förvaltningens egen regi.

Av de 14 deltidsarbetande medarbetare i förvaltningen som under 2013 kommer att erbjudas heltid är majoriteten anställda inom egen regi.

Individ och familj

Avdelningen har under de senaste två åren genomfört omorganisationer som bidragit till förändrade arbetsuppgifter för socialsekreterarna. Detta har inneburit viss personalomsättning, vilket motsvarar 17 % för anställningar som avslutats externt. Individ - och familjeomsorgen arbetar med att följa upp förändringarna bl.a. genomför personalavdelningen avgångssamtal för de som önskar.

Åldersstrukturen inom avdelningen är jämnt fördelad och avdelningen har inga stora pensionsavgångar att vänta.

Jämfört med föregående år är den totala sjukfrånvaron något högre och det är framförallt den långa frånvaron som ökat. Avdelningen arbetar på olika sätt med att minska sjukfrånvaron.

Utifrån utredningen som har gjorts inom barn och ungdom kommer ett arbete med att ytterligare förtydliga organisationen under det kommande året att göras.

Beställaravdelningen

Under 2013 fortsätter utvecklingsarbetet med att säkra handlägningsprocessen och dokumentationen genom aktgranskning och metodmöten. Stort fokus kommer att läggas på uppföljning av insatser samt avtals- och verksamhetsuppföljning. Arbetsinstrument som kan underlätta det dagliga arbetet ska användas, exempelvis Ipad och olika dataprogramvaror såsom enkätprogram och processkartlägningsprogram.

Kompetenssatsningar sker genom intern samverkan och kunskapsöverföring mellan de två beställarenheterna men även genom externa utbildningar. Utbildning i Motiverande samtal (MI) som genomförts inom beställarenheten för funktionsnedsatta och socialpsykiatri planeras även för äldreomsorgens beställarenhet. För att säkerställa att MI tillämpas av de handläggare som hittills utbildats ska MI-coacher utbildas som stöd i arbetsmetoden. Inom beställarenheten för funktionsnedsatta och socialpsykiatri ska DUR-utbildning genomföras. Dessutom planeras en gemensam satsning med landstinget om samordnad individuell plan för samtliga handläggare.

En satsning på utbildning i juridiska aspekter utifrån lagstiftning enligt SoL och LSS ska genomföras. Inom beställarenheterna hålls fortlöpande metodmöten för att hitta gemensamma lösningar och åstadkomma samsyn i arbetsmetoder. Biståndshandläggarna kommer även under året att erbjudas handledning genom extern resurs och deltar också på de utbildningar som staden anordnar.

Gemensam administration

I syfte att säkerställa kompetensen inom den gemensamma administrationen deltar förvaltningen i stadens traineeprogram för unga akademiker.

Förväntat resultat

Förvaltningen som arbetsplats är välfungerande och trivsamt samt har brukarna i fokus. Efterfrågade medarbetare kan rekryteras.

Goda resultat uppnås i medarbetarundersökningen och i relevanta brukarundersökningar.

Måluppfyllelse på indikatorn om sjukfrånvaro och övriga indikatorer från kommunfullmäktige.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Alla chefer ska uppmärksamma medarbetare som varit sjuka mer än 4 gånger de senaste 6 månaderna, eller varit sjuka mer än 15 dagar, med ett samtal	2013-01-01	2013-12-31
För att höja medvetandet om jämställdhets- och mångfaldsaspekter ska enheterna fortlöpande föra dialog om dessa frågor, inklusive lagen om förbud mot diskriminering i arbetslivet på grund av funktionshinder	2013-01-01	2013-12-31
Höja kunskapsnivån om funktionsnedsattas situation i arbetslivet	2013-01-01	2013-12-31
Implementera funktionsnedsättningsaspekten i förvaltningens Jämställdhets- och mångfaldsplan	2013-01-01	2013-12-31
Utifrån skyddsronder, psykosociala enkäten och medarbetarundersökningen ska alla arbetsplatser ta fram handlingsplaner för att säkra en god arbetsmiljö	2013-01-01	2013-12-31

KF:S INRIKTNINGSMÅL 3:**3. Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva**

Stadsdelsnämnden bidrar till inriktningsmålet genom att planera så att verksamheterna ryms inom tilldelad budget och tillse att förvaltningens resurser utnyttjas effektivt. Förvaltningen utgår i förslaget till budget från stadens resursfördelningssystem och från att kommunfullmäktiges prioriteringar ska få genomslag i nämndens budget. Detta beskrivs under verksamhetsmålen och nämndens ekonomiska förutsättningar 2013.

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**3.1 Budgeten är i balans**

Förvaltningen fortsätter sitt arbete med att varje verksamhetsområde i huvudsak ska klara sin verksamhet utifrån tilldelningen i stadens resursfördelningssystem. De satsningar och prioriteringar som kommunfullmäktige har valt att göra ska få ett genomslag i verksamheten.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar (alla nämnder)	100 %	100 %	Tertial
Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar (alla nämnder)	100 %	100 %	Tertial
Nämndens prognossäkerhet T2 (alla nämnder)		+/- 1 %	År

NÄMNDMÅL:**Verksamheterna ryms inom tilldelad budget**

Arbetet med att enhetschefer själva ska ha kontroll och kunskap om sin verksamhets ekonomi fortsätter. Detta görs genom utbildningar och stöd av förvaltningens controllers. Utveckling av uppföljningssystem och rutiner sker löpande.

Förväntat resultat

Nämndens verksamheter ryms inom tilldelad budget.

Nämndens ekonomiska förutsättningar 2013

Tilldelad budget från kommunfullmäktige Mnkr	Kostnader	Intäkter	Netto
Driftbudget nämndens verksamhet	2 145,2	62,3	2 082,9
Investeringar	16,4	0,0	16,4
Totalt	2 095,6	60,6	2 035,0

Kommunfullmäktige har beslutat om en nettobudget för år 2013 på cirka 2,1 miljarder kronor.

I den tilldelade budgeten finns procentuellt sett en kraftig ökning för stadsmiljö samt ökningarna inom förskola, individ- och familjeomsorg och funktionsnedsatta. Inom fritid och kultur, ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder finns en minskning. Inom äldreomsorgen ökar den utgående ersättningen. Samtidigt minskar det totala underlaget genom färre antal äldre och budgeten är i princip samma som föregående år. Antalet små barn förutsätts. I övrigt förutsätts befolkningen vara relativt konstant under det närmaste året.

I budgeten finns även effektiviseringskrav för minskad sjukfrånvaro, införande av gemensam administration och e-tjänster. Den totala nettobudgeten är ca 23 miljoner kronor högre än den slutliga nettobudgeten 2012. Det motsvarar ca 1,1 % av nettobudgeten. Förvaltningen har i budgetarbetet utgått från att de olika verksamheterna i huvudsak ska få den budgettilldelning som kommunfullmäktige har gett via fördelningsnycklarna.

Under år 2012 omfördelades 8,0 miljoner kronor. Även under år 2013 bedömer förvaltningen att det behövs en omfördelning. Omfördelningen innebär att 6,0 miljoner kronor omfördelas från förebyggande barn- och ungdomsverksamhet till individ- och familjeomsorgens insatser för barn och unga.

Budget per verksamhetsområde

Verksamhetsområden Mnkr	Kostnader	Intäkter	Netto 2013	VP 2012	Omslutnings- förändring
Nämnd- och förvaltningsadm	51,9	0,7	51,2	49,3	0,7
Individ- och familjeomsorg varav socialpsykiatri	243,2 67,3	29,4 6,7	213,8 60,6	207,5 57,5	24,7 6,7
Flyktingmottagande			0,0	0,4	0,0
Stadsmiljö varav avskrivning och räntor	21,5 4,1	0,2 0,0	21,3 4,1	19,4 3,8	0,2 0,0
Förskola	536,1	37,6	498,5	486,6	7,6
Äldreomsorg	895,0	126,8	768,2	768,8	106,4
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	409,3	86,6	322,7	315,4	86,4
Fritid och kultur	43,1	4,1	39,0	38,6	4,1
Arbetsmarknadsåtgärder	25,6	14,7	10,9	11,5	10,9
Ekonomiskt bistånd varav handläggning	160,9 32,7	3,6 0,6	157,3 32,1	166,9 32,9	0,4 0,7
Total drift	2 386,6	303,7	2 082,9	2 064,4	241,4
Investeringar varav parker varav inventarier	16,4 7,1 9,3	0,0	16,4 7,1 9,3	19,8 10,5 9,3	0,0

Förvaltningen har i fördelningen tagit hänsyn till de faktorer som har påverkat resursfördelningen från kommunfullmäktige. En osäkerhet råder även om hur mycket en befarad konjunkturedgång kommer att påverka ekonomiskt bistånd. Förvaltningen avsätter därför även detta år medel för att kunna täcka kostnader, som i dagsläget är svåra att bedöma om och med hur mycket de kommer att uppstå.

Nämnd- och förvaltningsadministration

Mnkr Verksamhet	Kostnader	Intäkter	Netto 2013	VP 2012	Omslutnings- förändring
Direktör, stab o nämnd	6,9	0,0	6,8	8,0	0
Ekonomiadministration	12,9	0,0	12,9	12,6	0
Personaladministration	8,9	0,0	8,9	8,4	0
Facklig tid	5,9	0,7	5,2	5,2	0,7
Lokaler, vaktmästeri	8,5	0,0	8,5	6,5	0
Gemensam IT	7,3	0,0	7,3	7,4	0
Reception	1,5	0,0	1,5	1,5	0
Omstrukturering	0,0	0,0	0,0	2,3	0
Summa	51,9	0,7	51,2	49,3	0,7

För år 2013 föreslår förvaltningen att det administrativa avdraget är oförändrat, 2,65 %. Avdraget görs från varje verksamhetsområdes nettobudget för att täcka kostnaderna för den övergripande nämnd- och

förvaltningsadministrationen. Beräknat på förvaltningens totala bruttokostnadsbudget, som är den indikator som kommunfullmäktige mäter, är administrationens andel cirka 3,6 %, då ingår även verksamhetsavdelningarnas administration. IT-kostnaderna för 2013 beräknas minska något jämfört med 2012, från 23 miljoner kronor år 2012 till 22 miljoner kronor år 2013, detta beror främst på minskade kostnader för programvarulicenser för infrastruktur. IT-kostnaderna är i huvudsak utfördelade på verksamhetsområdena.

1,5 nya tjänster kommer att inrättas under 2013 för att skapa en aktexpedition. Detta medför ökade kostnader för administrationens lokaler och vaktmästeri. Samtidigt minskar motsvarande kostnader inom myndighetsavdelningarna. Generellt beror kostnadsökningen inom verksamhetsområdet på kommande löneökningar under året.

Individ- och familjeomsorg inkl. socialpsykiatri

Mnkr Verksamhet	Kostnader	Intäkter	Netto 2013	VP 2012	Omslutnings- förändring
Barn och unga	126,5	16,5	110,0	105,7	14,1
Vuxna	45,6	5,9	39,7	41,3	3,6
Socialpsykiatri	66,9	6,7	60,2	57,1	6,7
Gemensamt barn & unga och vuxna	3,8	0,3	3,5	3,0	0,3
Gemensamt socialpsykiatri beställare	0,3	0,0	0,3	0,3	0,0
Gemensamt socialpsykiatri egen regi	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0
Summa	243,2	29,4	213,8	207,5	24,7

Med hänsyn till budgetjusteringar 2012 har budgeten för individ- och familjeomsorgens ökat med ca 6,3 miljoner kronor. År 2013 bedömer förvaltningen att 6,0 miljoner kronor ska omfördelas från anslaget verksamhet för barn och ungdom. Liksom 2012 flyttas även 7 miljoner kronor avsedda för ungdomsmottagning, föräldramottagning, drogsamordnare och allmänt förebyggande arbete för barn och unga från detta anslag till individ- och familjeomsorgen.

Barn och unga

Inom utredningsenheten för barn och ungdom krävs åtgärder motsvarande 6 miljoner kronor för att få en budget i balans. Med hänsyn till ärendemängden föreslås ingen minskning av antalet tjänster utan kostnadsminskningen kommer främst att ske genom utökat stöd från förvaltningens egen öppenvård. Avsikten är att minska kostnaderna för köpt öppenvård och olika stödboenden vilket förutsätter att enheten får tillgång till fler träningslägenheter. Enheten arbetar vidare med att se över placeringstiderna för att möjliggöra en hemtagning med parallella insatser från förvaltningens egen öppenvård. Översynen som har gjorts av barn och ungdom 2012 visar på att samverkan behöver utvecklas inom verksamheten. Prioriteringen av detta arbete bedömer förvaltningen ska kunna leda till både högre rättsäkerhet, kvalitet och minskade kostnader.

Ändringar i socialtjänstlagen förväntas inom kort komma i syfte att stärka stödet och skyddet för barn och ungdomar. Detta kommer att kräva fler resurser då förslaget bland annat innebär att placerade barn ska ha en särskilt utsedd socialsekreterare som ansvarar för kontakten med barnet eller den unge. Ökade kostnader på cirka 1,1 miljon kronor är inräknat i 2013 års budget då det nya lagförslaget beräknas träda i kraft från januari 2013.

Förvaltningen kommer att från den 1 mars 2013 överta huvudmannskapet för Gullmarsplans ungdomsmottagning.

Förvaltningen beräknar att ca 1,3 miljoner kronor av beviljade projektmedel inom öppenvården barn och unga kan föras över till år 2013 i samband med bokslutet för år 2012. Det avser medel från Socialstyrelsen för att kunna fortsätta arbetet med våldsutsatta män och kvinnor. Under våren 2013 beslutar Socialstyrelsen om ytterligare medel.

Projektet Sociala insatsgrupper fortsätter under 2013. Förvaltningen bedömer att detta utvecklingsarbete kommer att ge ett bättre kvalitativt resultat och minska kostnaderna.

Vuxna

Kostnaderna för vuxenvården har under 2012 minskat och förvaltningen beräknar att budgeten för missbruksvården är i balans 2013. Insatser genom förvaltningens egna öppenvårdsinsatser och Gullmarsplans beroendemottagning kommer också fortsättningsvis att prioriteras i arbetet för att minska antalet placeringar. Arbetet med att stötta personer att komma vidare till annat boende kommer att fortgå även under 2013.

Förvaltningen kommer fortsättningsvis arbeta aktivt med att undvika kostnader för hyresskulder och saneringar/reparationer i tränings- och försökslägenheter.

Socialpsykiatri

Åtgärder motsvarande 1,0 miljoner kronor behöver vidtas inom beställarenheten. Detta planeras kunna genomföras genom lokal samverkan med psykiatrin och genom att minska externa placeringskostnader. En förstärkning med en handläggare tillfällig under 2013 beräknar möjliggöra tätare uppföljningar av insatserna.

Priserna för förvaltningens egna utförare inom socialpsykiatri är de som fullmäktige har fastställt med avdrag på 3,5 % för gemensam administration. Dessutom får utföraren ett anslag med 2,1 miljoner kronor för öppna träffpunkter och sociala kontakter.

Stadsmiljöverksamhet

Drift Mnr	Kostnader	Intäkter	Netto 2013	VP 2012	Omslutningsförändring
Parskötsel	15,4	0,2	15,6	14,2	0,2
Avskriv. o räntor	4,1	0,0	4,1	3,8	0
Handläggning	2,0	0,0	2,0	1,4	0
Summa	21,5	0,2	21,3	19,4	0,2

Budgeten för stadsmiljöverksamheten har ökat med 2,7 miljoner kronor jämfört med föregående år, varav 0,3 miljoner kronor avser ökade kostnader för räntor och avskrivningar.

Budgeten för parskötsel har tidigare räckt till ungefär till det som ingår i entreprenadavtalen. Under 2013 kommer en ny upphandling av parskötsel att göras och resultatet av den kommer att påverka kostnadsnivån för november-december 2013. Verksamheten prognostiserar ett underskott med 1,5 miljoner kronor för innevarande år, vilket beror på de satsningar som nämnden har gjort för trygghets- och säkerhetsåtgärder i parkerna. Med den utökade budgeten bedöms vissa extra satsningar utöver avtalen vara möjliga att göra inom budgetramen för 2013.

Stadsmiljöverksamheten utökas under 2013 med 0,5 tjänst, bland annat i syfte att förbättra och utveckla tillsyn och uppföljning av entreprenadavtalen. Detta medför ökade kostnader för handläggning.

Investeringar

Parkinvesteringar Mnr	Kostnader	Intäkter	Netto 2013	VP 2012	Omslutningsförändring
Dalens allé	2,5	0,0	2,5	3,0	0
Triangeln, G:a Enskede	1,2	0,0	1,2	0,5	0
Parkplan	1,0	0,0	1,0	0,0	0
Reinvestering lekplatser, parkvägar och trappor	2,4	0,0	2,4	1,7	0
Övriga parkinvesteringar 2012	0,0	0,0	0,0	5,3	0
Summa	7,1	0,0	7,1	10,5	0

Planeringen av investeringar för stadsdelsområdets parker och grönområden sker bland annat utifrån parkplanerna för Enskede-Årsta och Vantör. Upprustning av Dalens allé fortsätter med 2,5 miljoner kronor 2013. Dalenparken och lekplatsen får ökad tillgänglighet och trygghet. Samråd hölls hösten 2011 och under 2012 har bollplanen har anlagts med konstgräs. Under 2013 planeras lekplatsen rustas med ny utrustning.

Under året kommer upprustning av Triangeln i Gamla Enskede att påbörjas med 1,2 miljoner kronor, efter att program tagits fram efter samråd 2012. Behovet av upprustning är stort i parken. Där har tidigare funnits en

parklek, men idag används parklekshuset av den intilliggande skolan. Parkens ytor och utrustning är idag mycket slitna, och lekytorna är i behov av att omdisponeras.

Arbetet med nya parkplaner kommer starta under året med ny parkplan för Vantör. Behovet av ny parkplan är stort, eftersom många föreslagna upprustningar är genomförda och omfattande exploatering planeras i området. Nya parkplaner ska ligga i linje stadens övergripande inriktning för arbetet med parker och grönområden.

För de 2,4 miljoner kronor som stadsdelsnämnden tilldelats för mindre investeringar kommer förvaltningen att prioritera arbeten med särskild hänsyn till barn, äldre och personer med funktionsnedsättning. Fokus ligger på att stärka tillgängligheten för dessa målgrupper genom att fortsätta med reinvesteringar i befintliga lekplatser och påbörja reinvesteringar i parkvägar och trappor.

Förskoleverksamhet

Mnkr Verksamhet	Kostnader	Intäkter	Netto 2013	VP 2012	Onslutnings- förändring
Utgående peng	399,0	30,0	369,0	358,9	0
Tilläggsanslag	5,4	0,0	5,4	5,2	0
Bibass*	33,8	2,0	31,8	30,0	2,0
Lokaler	70,1	5,6	64,5	61,3	5,6
Öppen förskola m.m.	5,0	0,0	5,0	5,0	0
Resursenheten	3,6	0,0	3,6	3,9	0
Projekt Föräldrar i förskolan	1,5	0,0	1,5	1,5	0
IT- och kontaktcenter	6,8	0,0	6,8	7,0	0
Gemensamt inom avdelningen	5,9	0,0	5,9	6,3	0
Övergripande (buffert)	5,0	0,0	5,0	7,5	0
Summa	536,1	37,6	498,5	486,6	7,6

*Barn i behov av särskilt stöd, fördelas utifrån individuell ansökan.

Förvaltningen beräknar att budgeten justeras under 2013 med 1,3 miljoner kronor för höga hyror samt 3,7 miljoner kronor för barnomsorgsgarantin. Förskoleschablonen har ökat med 3,0 %. Den tilldelade budgeten från kommunfullmäktige utgår från antalet barn som var inskrivna i förskolan den 31 mars 2012.

Förskolepeng innebär att minst 79 % av schablonen ska fördelas i peng till förskolan och 94 % till familjedaghemmen. Resterande del ska täcka lokaler och administration. Förvaltningen föreslår att den utgående peng per barn till respektive förskola höjs 3,0 % samt 3,27 % (1-3 år) och 3,33 % (4-5 år) för familjedaghemmen. Förvaltningens utgående peng till förskolorna är på 80 %, exklusive socioekonomiskt tilläggsbelopp, vilket är högre än stadens riktlinjer för förskolepeng. Juni och juli beräknas på maj månads underlag.

Förvaltningen föreslår att budgeten för barn i behov av särskilt stöd höjs med 1,8 miljoner kronor jämfört med år 2012. Skälet är i huvudsak att antalet bibassbarn totalt sett har ökat samt ökade personalkostnader på specialförskolan Delfinen (Högdalens förskolor) och specialavdelning Gläntan på förskolan Bägersta Gård.

En hantverkare anställs för att serva förskolorna praktiskt vilket efterfrågats. Det innebär i förlängningen att arbetstid frigörs för medarbetare och chefer till arbete med barnen.

Budgeten för övergripande verksamhet är den reserv med 5,0 miljoner som förskolan har för att täcka andra verksamheters eventuella underskott. Förvaltningen arbetar för att antal barn per anställd skall vara 4,9 i enlighet med kommunfullmäktiges mål att antal barn per anställd skall vara minsta möjliga.

Priser och prestationer

Verksamhet	Antal	Schablon KF	Utgående peng 2013	Jmf 2012
Förskola 1-3 år	1 581	137 074	113 883	110 566
Förskola 4-5 år	2 160	115 070	96 689	93 873
Familjedaghem 1-3 år	4	126 074	118 510	114 757
Familjedaghem 4-5 år	8	104 070	97 826	94 675
Allmän förskola	16	54 690	43 205	41 947
Totalt antal barn	3 769			

21,3 mkr av det socioekonomiska tilläggsbeloppet fördelas per barn direkt ut till alla förskolor och ingår i den utgående peng. Det gör att den utgående peng, inklusive socioekonomiskt tilläggsbelopp, är totalt 83-84 %. Ett särskilt tilläggsanslag på totalt 5,4 miljoner kronor utgår till vissa förskolor utifrån socioekonomiska faktorer. Dessa medel fördelas enligt följande:

Enhet	Tkr helår
Snösätra förskolor	767
Rågsved 1 förskolor	979
Rågsved 2 förskolor	1065
Örby förskolor	443
Högdalens förskolor	739
Hagsätra förskolor	531
Dalens förskolor	320
Östbergas förskolor	512
Johanneshov	44

Förvaltningen föreslår fortsatta satsningar inom det socioekonomiska anslaget med ökade öppethållande av öppna förskolorna i Rågsved, kostnad 1 miljon kronor, samt projektet FIF (Föräldrar i förskola), 1,5 miljoner kronor. FIF är ett samarbetsprojekt med individ och familj.

Verksamhetsplan Nämnd

Box 81, 121 22 Johanneshov, Slakthusplan 4
 Telefon 08-508 14 000 vx, Fax 14 444
 eav@stockholm.se

Förvaltningen satsar på IT-utveckling inom förskolan. All personal deltar i Skolverkets PIM-satsning (praktisk IT- och mediekompetens) som startade våren 2012 och slutförs under 2013. En samordnare finns som projektledare. Förvaltningen fortsätter sitt arbete med implementering av resultatbaserad styrning i enheternas verksamhet genom utbildningar och praktiska övningar på både enhetsnivå och avdelningsnivå. Enheterna gör egna ekonomiska satsningar i form av kompetensutveckling, tillgång till digitala hjälpmedel och andra resurser via webben.

Äldreomsorg

Mnkr Verksamhet	Kostnader	Intäkter	Netto 2013	VP 2012	Omslutnings- förändring
Vård och omsorg, varav:	852,1	124,5	727,6	724,6	104,1
Vård och omsorgsboende	456,8	87,2	369,6	388,5	84,3
Öppen hemtjänst	233,3	16,8	216,5	209,6	3,8
Servicehus	146,9	19,9	126,9	112,0	15,6
Dagverksamhet	10,5	0,6	9,9	11,0	0
Biståndsenheten	20,1	0,0	20,1	18,6	0
Övergripande	3,7	2,3	1,4	9,2	2,3
Övergripande (buffert)	3,0	0,0	3,0	0,0	0
IT-kostnader	7,9	0,0	7,9	11,0	0
Gemensamt beställare	3,8	0,0	3,8	3,4	0
Gemensamt egen regi	1,4	0,0	1,4	2,0	0
Summa	895,0	126,8	768,2	768,8	106,4

Äldreomsorgens budget har ökat med totalt 1,5 miljoner kronor jämfört med budgeten före budgetjusteringar för år 2012. Det innebär en ökning med 0,2 %. Budgeten ökade under 2012 med sammantaget 2,1 miljoner kronor. Budgetjusteringar avsåg höjd hemtjänstpeng, Äldrenämndens övertagande av samtliga larmkostnader och historiska flyttar gällande trygghetsboende. En jämförelse mellan kommunfullmäktiges budget för år 2013 och 2012 års budget efter ovan nämnda justeringar, visar en minskad kostnadsram med 0,5 miljoner kronor och ett ökat intäktskrav med 0,1 miljoner kronor. Minskningen, trots prisuppräknningar, beror främst på att befolkningsprognosen för äldreomsorgens åldersgrupp förväntas minska även nästa år.

Medel för ökad bemanning inom demensboenden erhöles under 2012. Äldreomsorgen kommer att ansöka om medel även för 2013.

Prestationer

Hänsyn taget befolkningsprognoser har följande biståndsbedömda prestationer beräknas för budgeten:

Verksamhet	Antal helårspersoner	
Vård och omsorgsboende	595	
<i>Jämförelse oktober 2012</i>	<i>628</i>	
Verksamhet	Antal dagar	
Dagvård	15 312	
<i>Jämförelse oktober 2012</i>	<i>15 444</i>	
Verksamhet	Antal helårspersoner	Antal timmar/månad
Öppen hemtjänst	1 563	65 293
Servicehus	315	27 392
Summa hemtjänst	1 878	92 685
<i>Jämförelse oktober 2012</i>	<i>1 909</i>	<i>93 523</i>

Den första oktober 2013 övergår driften av Enskede nya servicehus till kommunen. Förvaltningen har reserverat medel för förberedelsearbetet med verksamhetsövergången. Dessutom har en buffert på 3,0 miljoner avsatts för att täcka andra verksamheters eventuella underskott.

I enlighet med kommunfullmäktiges budget för år 2013 är dygnskostnaden på äldreboenden uppräknad med 2,04 %. Lokalschablonen är oförändrad 105 kr/plats och dygn. Hemtjänstnivåerna har räknats stegvis upp med 6,05 %. En första höjning med 3,05 % beslutades i ärendet Avstämning av mål och budget 2012. Den andra höjningen med 3,0 % gäller från med 1 januari 2013. Ersättningen för dagverksamhet är oförändrad.

Under år 2013 kommer det att drivas få enstaka projekt inom äldreomsorgen. Förvaltningen beräknar att ca 1,3 miljoner kronor av beviljade projektmedel kan föras över till år 2013 i samband med bokslutet för år 2012.

Priser

Priserna för förvaltningens egna utförare inom dagvård, hemtjänst och vård- och omsorgsboenden är de som staden har fastställt. Ett administrativt avdrag görs med 3,5 % av enhetens intäkter.

För servicehusen och korttidsplatser, som förvaltningen har tagit fram priser för läggs 5 % på för administration vid extern försäljning.

Alla hemtjänstenheter får ersättning per vårdnivå (18 stycken) som följer den prislista som kommunfullmäktige har beslutat om. Prislistan motsvarar ett genomsnittspris per timme med cirka 301 kronor.

För Kostenhetens priser gäller den överenskommelse om intraprenad med egen regi som tecknades i juli 2012.

Priser vård- och omsorgsboende, valfrihet

Nivå	Kommunal regi pris/dygn exkl. hyra	Privat regi pris/dygn exkl. hyra*
1	1 153	1 215
2	1 699	1 791
3	2 007	2 116

*I de privata utförarnas pris ingår en momskompensation med 2,5 %.

Vård- och omsorgsboendenas lokaler finansieras med anslag och beställarenheten har budgetansvar över de hyreskostnaderna. Vid försäljning till andra stadsdelsförvaltningar och kommuner tas en intäkt för lokalkostnader in med 105 kronor per plats och dag.

Priser dagvård, valfrihet

Inriktning för biståndsbedömd dagvård	Kommunal regi pris/dygn	Privat regi pris/dygn
Social	448	459
Demens	490	502
Lokalschablon	82	82

Priserna för biståndsbedömd dagvård är oförändrade jämfört med 2012.

Priser korttidsplatser

Verksamhet	Internt pris/dygn inkl. hyra	Internt pris/dygn exkl. hyra	Externt pris/dygn inkl. hyra	Externt pris/dygn exkl. hyra
Korttid	1 977	1 700	2 076	1 786

Priserna för växelvård (korttidsplatser) har höjts med 2,5 % jämfört med år 2012.

Priser servicehus

Enhet	Internt grundpris/månad	Uppdelat per dygn	Externt grundpris/månad	Uppdelat per dygn
Rågsveds servicehus	10 663	351	11 224	369

Servicehusens priser består av två delar, dels ett grundpris per person och månad, dels ett pris för respektive vårdnivå. Priset per vårdnivå är samma som redovisas ovan för den öppna hemtjänsten. Grundkostnadsersättningen på Rågsveds servicehus höjs med 6,3 % 2013 vilket främst beror på att hyran har ökat i samband med justering av ramavtalet mellan staden och Micasa. Både internt avdrag för gemensam administration och pålägg vid extern försäljning är medräknade i priserna.

Stöd och service för personer med funktionsnedsättning

Mnkr Verksamhet	Kostnader	Intäkter	Netto 2013	VP 2012	Omslutningsförändring
Verksamheter	390,4	86,6	303,8	297,5	86,4
Biståndsenheten	11,0	0,0	11,0	10,6	0
Gemensamt beställare	1,3	0,0	1,3	1,1	0
Gemensamt egen regi	0,9	0,0	0,9	0,8	0
IT-kostnader	2,9	0,0	2,9	2,6	0
Svedmyrabadet	2,8	0,0	2,8	2,8	0
Summa	409,3	86,6	322,7	315,4	86,4

Budgeten har ökat med 7,3 miljoner kronor. Det motsvarar en ökning med 2,3 %. Ökningen beror främst på ökade prestationer samt prisuppräknningar.

Ersättningen för samtliga prestationsrelaterade verksamheter har ökat i genomsnitt med 3,5 % jämfört med 2012. Fast anslag är höjt med 2 %. Timersättningen för LASS är höjd med 3 %, något förvaltningen ännu inte fått kompensation för. Förvaltningen räknar med budgetjustering om 1,4 mnkr för ökade LASS-kostnader.

Den tilldelade budgeten beräknas på prestationer den 27 augusti 2012.

Åtgärder motsvarande 6 miljoner kronor behöver vidtas inom beställarenheten. Översyn av personer som inte har erhållit utredning för att omfattas av personkretsbedömning jml LSS samt översyn av kostnader för placeringar fortgår. En förstärkning med två handläggare varav en tillfällig under 2013 beräknar möjliggöra tätare uppföljningar av insatserna.

Prestationer

Följande biståndsbedömda prestationer beräknas för budgeten, vilka också ingår i den tilldelade budgeten:

Verksamhet	Antal helårspersoner
Eget boende med boendestöd	51
Servicebostad	27
Gruppboende	95
Bamboende	16
Korttidshem	66
Daglig verksamhet	261
LASS-ärenden	152
Summa	668

Priser

Enheter får betalt per prestation utifrån de nivåer som kommunfullmäktige har beslutat. Ersättningen överensstämmer även med de ersättningar som redovisas i förvaltningens förfrågningsunderlag vid upphandlingen av sina

verksamheter. Gruppbestäder betalar 3,5 % av sina intäkter för gemensam administration.

Kostnader för gemensamhetslokaler ingår inte i LSS-pengen och hanteras centralt av beställaren. Vid försäljningen av platser till andra stadsdelar tar förvaltningen ut en lokalschablon som bygger på den faktiska totala lokalkostnaden under 2013. De enskilt drivna verksamheter som finns med på stadens avtal får en schablonersättning som kompensation för lokalkostnader.

Alla priser inom verksamheter för funktionsnedsatta exkluderar resor. Dessa betalas direkt av beställaren.

Ersättningen för assistans enligt LASS respektive LSS är 275 kronor per timme och följer den ökning som kommunfullmäktige har gjort. Internpris till assistansenheten föreslås till 263 kr per timme efter avdrag för OH-kostnader.

Fritid och kultur

Mnkr Verksamhet	Kostnader	Intäkter	Netto 2013	VP 2012	Omslutnings- förändring
Kultur	1,3	0,0	1,3	1,3	0,0
Konsument	0,4	0,0	0,4	0,4	0,0
Fältassistenter	3,7	0,0	3,7	3,7	0,0
Öppna mötesplatser	26,4	2,6	23,8	23,7	2,6
Kollo	3,4	1,2	2,2	2,2	1,2
Simpvik/Sävnäs (bla dagkollo)	2,2	0,0	2,2	2,3	0,0
Gemensamt inom avdelningen	3,7	0,3	3,4	2,5	0,3
Övergripande (buffert)	2,0	0,0	2,0	2,5	0,0
Summa	43,1	4,1	39,0	38,6	4,1

Den totala budgeten för fritid och kultur har ökat med 0,4 miljoner kronor. För att täcka andra verksamheters eventuella underskott föreslås en reserv på 2,0 miljoner kronor.

Under 2013 kommer fritiden att satsa extra personalresurser på Rågsveds fritidsgård. Fritiden i Rågsved samarbetar inom ramen för Söderortsvisionen kring utökad fritidsverksamhet i Rågsvedsskolans lokaler.

Enskede och Stureby träffpunkter kommer även fortsättningsvis att ha öppet på lördagar och söndagar utifrån behovet och önskemål av ungdomar i området. Hagsätra fritidsgård kommer fortsätta att ha öppet under eftermiddagar för ungdomar mellan 12 och 16 år med anledning av att många ungdomar i den åldern är rörliga i centrum och saknar stimulerande aktiviteter.

Sommarverksamheten på Gålö beräknas fortsätta i samma omfattning som under 2012 då man utökade antalet badbussardagar från 3 till 4 per vecka.

Förvaltningen beräknar att en budgetjustering görs under året med 0,6 miljoner kronor för kollo.

Medel avsätts även fortsättningsvis till lokala föreningar som erbjuder kulturverksamhet för barn och ungdom. Syftet med föreningsbidraget är att stödja organisationer vars verksamhet kompletterar nämndens verksamheter.

Alla verksamheter inom fritiden är anslagsfinansierade. Fritid område 1 och 2 drivs på entreprenad. Rågdalens parklek återgår den 1 december 2013 till att drivas i egen regi.

Ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder

Mnkr Verksamhet	Kostnader	Intäkter	Netto 2013	VP 2012	Omslutnings- förändring
Arbetsmarknadsåtgärder	24,7	14,6	10,1	10,7	10,9
Ekonomiskt bistånd	126,9	2,9	124,0	134,0	-0,3
Handläggning	32,7	0,6	32,1	31,0	0,6
Gemensamt inom avdelningen	2,2	0,1	2,1	2,7	0,1
Summa	186,5	18,2	168,3	178,4	11,3

Budgeten för ekonomiskt bistånd har minskat med 9,5 miljoner kronor. I september 2012 var antalet biståndshushåll 1 198. I genomsnitt har förvaltningen betalat ut 10,7 miljoner kronor per månad under år 2012. Budgeten för år 2013 möjliggör i genomsnitt en utbetalning med 10,5 miljoner kronor per månad. En omfördelning på 5,5 miljoner kronor från biståndskostnader till handläggning och gemensamt föreslås.

Anslaget för arbetsmarknadsåtgärder är 0,6 miljoner kronor lägre än 2012 och ska täcka kostnaderna för offentligt skyddat arbete, sommarjobb för ungdomar samt arbetsträning/arbetsprövning. Förvaltningen kommer även under 2013 att abonnera på platser i ett av arbetsmarknadsförvaltningens ESF- projekt. Dessa platser är avsedda för personer vars arbetsförmåga ska bedömas samt för drogfria missbrukare som saknar de 3 månaders dokumenterad drogfrihet som är nödvändig för plats på jobbtorg.

Under 2013 beräknar förvaltningen att kunna erbjuda fler ungdomar sommarjobb än 2012, cirka 600, under förutsättning att förvaltningen beviljas 3,7 miljoner kronor från Söderortsvisionen.

Lokaler

Förvaltningens samlade lokalkostnader är cirka 173 miljoner kronor. Av dessa är cirka 111 miljoner kronor hyror för verksamhetslokaler, 57 miljoner kronor boendehyror och resterande del är drift.

Förvaltningen redovisar nedan de lokalförändringar som planeras ske under år 2013.

Förskola	
Lokal	Kommentar
Ottsjövägen 26 i Årsta	Ny paviljong med 2 avdelningar klar jan 2013
Önskehemsgatan 13	Ny paviljong, 2 avdelningar klar 2013
Hagsätravägen 115	Ny paviljong, 3 avdelningar klar 2013
Trädskolevägen 60	Ny förskola, 1 avdelningar klar feb 2013
Tussmöteparken	Ny paviljong, 4 avdelningar klar mars 2013
Ramviksvägen 205	Utredning pågår bygga riva och bygga ny 4-6 avd klar 2015
Sköntorpsvägen i Årsta	Projektering av ny förskola med 4 avdelningar
Kvarntorpsgränd 13	Utredning bygga riva och bygga ny, 6 avdelningar
Medlemmen i Enskede Gärd	Projektering av ny förskola 5-6 avdelningar, väntar på ny detaljplan
Hummelvägen 10 i Årsta	Projektering pågår att bygga ny förskola 5-6 avdelningar
Bjursätravägen 72 i Rågsved	Utredning att bygga till 4 avdelningar till befintlig förskola
Spårfinnargränd 12 i Rågsved	Utredning att riva förskolan (ersätts med nya avdelningar på Bjursätravägen 72)
Rågsvedsskolan	Ny öppen förskola klar mars 2013
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	
Lokal	Kommentar
Inga planerade förändringar	Behov av nya gruppboende är anmält i flera detaljplaneärenden
Individ- och familjeomsorg	
Lokal	Kommentar
Gullmarsplan 15	Övertagande av lokalen från Landstinget för ungdomsmottagning
Bersågränd	Samutnyttjande av lokal mellan hemtjänst och öppenvård
	Sysselsättning socialpsykiatri ser över möjligheterna till samlokalisering
Äldreomsorgen	
Lokal	Kommentar
Bandhagsplan 16, Hemtjänsten	Samlokalisering med hemtjänsten i högdalen varav lokalen i Bandhagen avvecklas, kontrakt löper till 2014-09-30
Enskede Nya Servicehus	Förvaltningen tar över driften 1 oktober 2013, påverkar hyreskontraktet för matsalen.

Investeringar

Kommunfullmäktige har beslutat om två olika investeringsramar för år 2013. Den ena gäller utveckling av parker och är redovisad under rubriken Stadsmiljö. Den andra delen avser maskiner och inventarier. Totalt har förvaltningen 9,3 miljoner för maskiner och inventarier.

I stadsledningskontorets anvisningar framgår att dessa medel ska användas till alla investeringar som har en ekonomisk livslängd på minst tre år och är över ett prisbasbelopp, 44 500 kronor (2013). Kostnader för internräntor och

avskrivningar som uppstår ska bekostas av driftbudgeten. Förvaltningen kommer att följa anvisningarna när det blir aktuellt men kan idag inte bedöma behovet fullt ut. Fortfarande gäller att kontantfinansiering kan göras i Micasas och SISABs lokaler upp till 500 000 kr.

Försäljningar av anläggningstillgångar

Ej aktuellt för stadsdelsnämnden.

Resultatenheter

Förvaltningen arbetar för att alla utförarenheter ska kunna bli resultatenheter. Med en tydlig ekonomi- och verksamhetsstyrning, där enheten får intäkt utifrån prestation, möjliggörs en god budgethållning och en större självständighet för enheten. I tabellen nedan föreslår förvaltningen resultatenheter för år 2013. I huvudsak har alla enheter som föreslås vara resultatenheter idag en budget i balans och de som redan är resultatenheter har överskott i sina fonder. Ersättningarna för år 2013 redovisas under respektive verksamhetsområde. Inga nya resultatenheter tillkommer, däremot slås några av hemtjänstenheterna ihop och antal hemtjänstenheter 2013 är fyra.

Enheter som idag är resultatenheter och föreslås vara kvar	
Örby förskolor	Högdalens förskolor
Hagsätra förskolor	Rågsved 1 förskolor
Rågsved 2 förskolor	Snösätra förskolor
Dalens förskolor	Blåsut förskolor
Årsta 2 förskolor	Årsta 3 förskolor
Enskede Gårds förskolor	Östberga förskolor
Sturebys förskolor	Stureby vård- och omsorgsboende
Mårtengårdens vård- och omsorgsboende	Rågsveds servicehus
Bandhagen-Högdalen hemtjänst	Enskede hemtjänst
Årsta hemtjänst	Stureby hemtjänsten
Äldreomsorgens kostnhet	Gruppbostäder Enskede-Årsta-Vantör
Assistansenheten	Utförarenheten Socialpsykiatri

Betydande projekt som inte är investeringar

Ej aktuellt för stadsdelsnämnden.

Omslutningsförändringar

I kommunfullmäktiges budgettram ingår endast kostnader och intäkter för nämndens egen verksamhet. Utöver det har nämnden kostnader och intäkter för verksamhet som säljs till andra förvaltningar, främst inom äldreomsorg och stöd och service till personer med funktionsnedsättning. Totalt föreslås omslutningsförändringar med 241,4 miljoner kronor i nämndens budget.

Medel för lokaländamål

Ej aktuellt för stadsdelsnämnden.

Övrigt

Inget att redovisa.

Särskilda redovisningar

Inget att redovisa.

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

3.2 Alla verksamheter staden finansierar är effektiva

Förvaltningens utgångspunkt är att allt arbete som bedrivs ska göras på ett effektivt sätt och med god kvalitet. Fokus ska vara på kärnverksamheterna och för att nå dit ska brukarperspektivet alltid vara i fokus, då verksamheten är till för brukarna och inte tvärtom. Förvaltningens administrations- och lokalkostnader ses regelbundet över för en bedömning av nödvändigheten. På samma sätt är det viktigt att verksamheterna ser över arbetssätt och bemanning. Ett annat viktigt arbete är att jämföra sig med andra, dvs. att jämföra kostnader och kvalitet med vad andra utförare inom och utom staden har, samt att utveckla metoder för ökad kvalitet och effektivitet.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Administrationns andel av de totala kostnaderna (alla nämnder)	3,6 %	minska	År
Antal tävlande i kvalitetsutmärkelsen (alla nämnder)	5 st	tas fram av nämnden	År
KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	
Arbeta för genomgripande regelförenklingar med målsättningen att öka stadens servicegrad.	2013-01-01	2013-12-31	
Finna ytterligare samarbeten mellan nämnder för effektiviseringar.	2013-01-01	2013-12-31	

NÄMNDMÅL:

Förvaltningens resurser utnyttjas effektivt

Förvaltningen arbetar vidare med att fortlöpande se över administrations- och lokalkostnader samt bemanning och arbetssätt. Förvaltningen redovisar aktuella lokalförändringar under rubriken "Lokaler" ovan.

Förväntat resultat

Verksamheterna ryms inom tilldelad budget. Administrationens andel av de totala kostnaderna har minskat jämfört med 2012.

Olika verktyg används för ökad kvalitet och effektivitet, t.ex. LEAN och deltagande i kvalitetsutmärkelsen. Utvecklingsarbetet kring resultatbaserad styrning fortgår under 2013.

Övriga frågor

Inget aktuellt.

Bilagor

- 01a Budget ub001a
- 01b SLKs blanketter
- 02 Aktivitetsplan 2013
- 03 RoV Indikatorer
- 04 RoV Väsentliga processer
- 05 Internkontrollplan
- 06 Strategi för trygghet 2013
- 07 Miljöhandlingsplan 2013
- 08 Kommunikationsplan 2013
- 09 Jämställdhets- och mångfaldsplan 2013-2015
- 10 Sammanställning aktiviteter från Program för delaktighet
- 11 Organisationsbeskrivning